

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Zbudské Dlhé na roky 2025-2030

Názov	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Zbudské Dlhé na roky 2025-2030
Územné vymedzenie	Obec Zbudské Dlhé, okres Humenné
Územný plán obce/VÚC	nie / áno
Dátum schválenia	30.06.2025
Dátum platnosti do	31.12.2030
Verzia	1.0
Publikovaný verejne	www.zbudskedlhe.sk

Obsah

Použité skratky	4
1. Úvod	6
1.1 Inštitucionálne východiská	6
1.2 Obsahové východiská	7
1.3 Relevantné vstupy z nadradených programových a strategických dokumentov	7
1.4 Informácia o prípravnom procese a procese participatívnej tvorby PHSR	8
2. Analytické východiská	11
2.1 Zhodnotenie stratégií, dokumentov a projektov realizovaných v minulosti	11
2.2 Kľúčové trendy vývoja, ak by sa stratégia PHSR neimplementovala	13
2.3 Identifikácia vnútorných potenciálov a výziev, limitov a problémov.....	13
Technická infraštruktúra	25
Doprava	26
Podnikateľské subjekty.....	27
Školská infraštruktúra.....	28
Sociálne služby	29
Zdravotnícka infraštruktúra.....	29
Športová infraštruktúra	29
Kultúrna infraštruktúra.....	29
Cestovný ruch.....	30
Samospráva	30
2.4 Identifikácia výziev, limitov a problémov z vonkajšieho prostredia	31
2.5 Strom výziev a problémov	33
2.6 Výstupy SWOT analýzy pre voľbu typu stratégie	34
2.7 Výstup benchmarkingu v kontexte širšieho územia	36
2.8 Identifikácia disparít a faktorov rozvoja	36
3. Rozvojová stratégia	38
3.1 Vízia rozvoja a strategický cieľ.....	38
3.2 Štruktúra priorít a ich väzby	38
Prioritné oblasti.....	38
3.3 Systém cieľov, ich súvislosti, indikátory a strom cieľov	39
3.4 Strategický prístup pre dosiahnutie vízie a hlavného cieľa, priorít a systému cieľov PHSR.....	49
3.5 Partneri pre implementáciu PHSR a stratégie ich zapojenia.....	49
4. Implementačný plán a plán monitorovania	50

4.1 Nástroje/opatrenia/aktivity na implementáciu stratégie	50
4.2 Podrobný plán implementácie stratégie PHSR	56
4.3 Systém monitorovania plnenia priorít a cieľov stratégie	58
5. Plán využitia zdrojov vrátane finančného plánu	60
5.1 Plán využitia zdrojov vrátane finančného plánu implementácie stratégie	60
5.2 Možné externé zdroje na financovanie plánovaných aktivít / investícií obce	61
6. Riziká implementácie a ich prevencia	65
6.1 Identifikácia rizík implementácie PHSR a opatrenia na zníženie rizík	65
7. Riadenie implementácie	66
7.1 Základná riadiaca štruktúra implementácie stratégie.....	66
7.2 Systém hodnotenia plnenia priorít a cieľov stratégie	66
8. Odporúčania a požiadavky vyplývajúce zo spracovania PHSR.....	68
8.1 Odporúčania a požiadavky vyplývajúce zo spracovania PHSR	68
9. Využité literárne zdroje	69

Použité skratky

CLLD	miestny rozvoj vedený komunitou
CR	cestovný ruch, turizmus
CuRI	Catching-up Regions Initiative
ČOV	čistiareň odpadových vôd
EFRR	Európsky fond regionálneho rozvoja
EK	Európska komisia
EO	ekvivalent obyvateľov
EPFRV	Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
EÚ	Európska únia
EV	EuroVelo, sieť medzinárodných cyklotrás
EZ	environmentálna záťaž
FO	fyzická osoba
GNÚSES	generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability
HDP	hrubý domáci produkt
CHVÚ	chránené vtáčie územie
IROP	Integrovaný regionálny operačný program 2014 - 2020
IT	informačné technológie
IÚS	Integrovaná územná stratégia
KR	Kooperačná rada
MAS	Miestna akčná skupina
MIRRI SR	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR
MPRV SR	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky
MSP	malý a stredný podnik
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
MWt	megawatt
NATURA 2000	sústava chránených území členských krajín Európskej únie
NFP	nenávratný finančný príspevok
NN	nízke napätie
n.o.	nezisková organizácia
NKP	národná kultúrna pamiatka
NPR	národná prírodná rezervácia
NSRV	Národná sieť rozvoja vidieka
OOCR	Oblasťná organizácia cestovného ruchu
OZE	obnoviteľné zdroje energie
PHSR	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
PRV	Program rozvoja vidieka Slovenskej republiky 2014 - 2020
PUM	Plán udržateľnej mobility
PZI	priame zahraničné investície
RIÚS	Regionálna integrovaná územná stratégia
RP	Rada partnerstva
SHR	samostatne hospodáriaci roľník
SK	Slovensko
SK NACE rev. 2	štatistická klasifikácia ekonomických činností
STL	strednotlaký plynovod
ŠR	štátny rozpočet

ÚSES	Územný systém ekologickej stability
ÚZPF	Ústredný zoznam pamiatkového fondu
VZN	Všeobecne záväzné nariadenie
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
UR	udržateľný rozvoj
VÚC	vyšší územný celok
Z. z.	Zbierka zákonov
ŽoNFP	žiadosť o nenávratný finančný príspevok

1. Úvod

1.1 Inštitucionálne východiská

V zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o podpore regionálneho rozvoja) sa rozvoj obce uskutočňuje na základe Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (ďalej ako PHSR). Obec na všestranný rozvoj svojho územia a zabezpečenia potrieb jeho obyvateľov pri výkone samosprávy vypracúva, schvaľuje, pravidelne zabezpečuje a vyhodnocuje plnenie.

PHSR je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho, environmentálneho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

Pôsobnosť obce pri podpore regionálneho rozvoja definuje § 12 zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja nasledovne:

- a) analyzuje a hodnotí úroveň rozvoja svojho územia a jeho častí, zabezpečuje jeho trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj,
- b) zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, pravidelne ho monitoruje a každoročne vyhodnocuje jeho plnenie, zabezpečuje súlad programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce s územnoplánovacou dokumentáciou, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis,
- c) spolupracuje s vyšším územným celkom, na území ktorého sa obec nachádza, na príprave a realizácii programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku a na účely evidencie poskytuje vyššiemu územnému celku program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,
- d) podieľa sa na plnení úloh, ktoré súvisia so zameraním podpory regionálneho rozvoja podľa § 3, v spolupráci s ministerstvom a ostatnými sociálno-ekonomickými partnermi, ktorí sa nachádzajú na území obce,
- e) vytvára podmienky na vznik a rozvoj územnej spolupráce a partnerstiev,
- f) spolupracuje s ďalšími obcami, regiónmi a územnými celkami alebo s orgánmi iných štátov, ktoré plnia funkcie územnej samosprávy,
- g) podporuje rozvoj podnikateľských aktivít potrebných na rozvoj obce.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Zbudské Dlhé na roky 2025 – 2030 napĺňa všetky body uvedeného § 12 zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja.

V zmysle zákona o podpore regionálneho rozvoja PHSR sa vypracúva pri uplatnení partnerstva. Pri identifikácii kľúčových partnerov pre spracovanie a implementáciu PHSR vychádzame z troch druhov partnerstiev:

- obyvatelia obce – môžu sa zúčastniť prípravy a posudzovania vplyvov PHSR, a to až do jeho schválenia, vrátane účasti na konzultáciách a verejnom prerokovaní.

- aktéri rozvoja obce – subjekty, ktoré zohrávajú akúkoľvek úlohu v rozvoji obce, bez ohľadu na ich zapojenie a záujem o účasť na procese rozhodovania, tvorby PHSR a jeho implementácii.
- hlavní sociálno-ekonomickí partneri – subjekty (fyzické a právnické osoby), ktoré sú aktívne pri cieľavedomom rozvoji obce a majú záujem o účasť na procese rozhodovania, tvorby PHSR a jeho implementácii.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Zbudské Dlhé na roky 2025 – 2030 je spracovaný a realizovaný v súlade s Metodikou tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja pre programové obdobie po roku 2020, spracovanou MIRRI SR (zdroj: <https://mirri.gov.sk/sekcije/regionalny-rozvoj-2/metodika-tvorby-implementacie-phrs/>).

1.2 Obsahové východiská

Potreba spracovania nového PHSR vyplynula z niekoľkých dôvodov. Prvým bol koniec programovacieho obdobia, na ktoré bol vypracovaný a schválený predchádzajúci Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Zbudské Dlhé, programovacie obdobie 2015-2024. Ďalšou príčinou sú legislatívne dôvody ako sú napr. povinnosti vyplývajúce z aktualizácie zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov. Opodstatnenie pre potrebu spracovania nového dokumentu majú tiež zmeny vonkajších podmienok rozvoja a nové koncepčné rámce pre tvorbu a implementáciu PHSR ako sú Agenda 2030, Partnerská dohoda SR na roky 2021 – 2027 a Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030. Okrem toho, dôvodom je zabezpečenie súladu strategického dokumentu obce s novou Metodikou tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja pre programové obdobie po roku 2020. Najdôležitejšou pohnútkou sú však identifikované výzvy a problémy rozvoja obce Zbudské Dlhé, ktoré sa menia v čase a sú tiež ovplyvňované externými faktormi.

1.3 Relevantné vstupy z nadradených programových a strategických dokumentov

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je v zmysle zákona o podpore regionálneho rozvoja vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v základnom implementačnom dokumente plnenia národných priorít Agendy 2030, ktorým je „Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030“. Táto plní úlohu národnej stratégie regionálneho rozvoja SR. Program pritom zohľadňuje aj ciele a priority ustanovené v programe rozvoja príslušného samosprávneho kraja, t.j. Prešovského samosprávneho kraja. Takisto je vypracovaný v súlade s územnoplánovacou dokumentáciou regiónu. PHSR korešponduje aj s ostatnými programovými a strategickými dokumentami regionálneho rozvoja na národnej a regionálnej úrovni, ale je v súlade aj s ďalšími rozvojovými dokumentmi obce (viď Tabuľku 1).

Tabuľka č. 1 Prehľad kľúčových relevantných vstupov pre tvorbu PHSR

Názov dokumentu	Subjekt, ktorý dokument obstaral/schvaľoval	Časové zameranie	Relevantnosť k PHSR obce
Agenda 2030	OSN	2015 - 2030	vysoká miera
Partnerská dohoda SR na roky 2021 - 2027	EK, Úrad vlády SR	2021 - 2027	vysoká miera
Národná stratégia regionálneho a	Úrad vlády SR	2020 - 2030	vysoká miera

územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030			
Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky	2020 - 2030	vysoká miera
Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2021 – 2030	Prešovský samosprávny kraj	2021 - 2030	vysoká miera
Komunitný plán sociálnych služieb obce Zbudské Dlhé 2023-2030	Obec Zbudské Dlhé	2023 - 2030	stredná miera

Zdroj: Zbudské Dlhé, 2025

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je strategickým rozvojovým dokumentom s cieľom dosiahnuť rast životnej úrovne na území obce a príslušného regiónu. Je to program cielených opatrení na stimuláciu ekonomického a sociálneho rozvoja obce, ktorého cieľom je navrhnuť systematickú a funkčne trvalo udržateľnú rozvojovú stratégiu, zameranú na realizáciu hospodárskeho, environmentálneho a sociálneho rozvoja obce pri rešpektovaní globálnych cieľov regionálneho vývoja, resp. štátnej regionálnej politiky a európskej politiky súdržnosti.

1.4 Informácia o prípravnom procese a procese participatívnej tvorby PHSR

V úvodnej fáze tvorby programu vedenie obce Zbudské Dlhé rozhodlo o spôsobe jeho spracovania a zostavilo riadiaci tím pre jeho tvorbu. Obecným zastupiteľstvom obce Zbudské Dlhé bola dňa 27.05.2025 uznesením č. 197/2025 schválená "Vstupná správa pre spracovanie strategického dokumentu Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Zbudské Dlhé na obdobie 2025-2030". Tá zadefinovala základné postupy spracovania programu a plánovaný harmonogram prác. Na základe prieskumu trhu bol vybraný externý spracovateľ PHSR. O zámere a začiatku spracovania programu bola verejnosť informovaná prostredníctvom webovej stránky a úradnej tabule obce. Samotné práce na programe začali v januári 2025 a postupovali podľa nasledujúceho harmonogramu.

Tabuľka č. 2 Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania PHSR a zodpovednosti za jednotlivé kroky

Fáza/ Krok	Obsah	Začiatok fázy	Koniec fázy	Zodpovedná osoba/partner
1.	Identifikácia potreby a impulzov vypracovania PHSR a rozhodnutie o začatí prípravných prác	01/2025	01/2025	Gestor spracovania PHSR
2.	Prípravné práce, spracovanie a schválenie vstupnej správy vrátane predbežnej vízie	02/2025	02/2025	Koordinátor prípravných prác spracovania PHSR
3.	Inventarizačná, analytická a prognostická fáza spracovania PHSR	03/2025	03/2025	Koordinátor tvorby stratégie

4.	Stanovenie vízie, strategického smerovania, priorít a strategických cieľov PHSR	04/2025	04/2025	Koordinátor tvorby stratégie
5.	Návrh vlastnej stratégie – strategického prístupu, postupu a nástrojov na dosiahnutie vízie a cieľov	04/2025	04/2025	Koordinátor tvorby stratégie
6.	Nastavenie implementácie, financovania, monitorovania a vyhodnocovania PHSR	05/2025	05/2025	Koordinátor tvorby stratégie
7.	Prerokovanie a schvaľovanie návrhu PHSR	05/2025	06/2025	Gestor spracovania PHSR

Zdroj: Obec Zbudské Dlhé, 2025

Vypracovanie PHSR plne rešpektovalo princíp partnerstva a program bol vypracovaný participatívnym spôsobom so zapojením zamestnancov obce, poslancov OcZ, externých odborníkov a verejnosti. Externým dodávateľom bola firma Project Consult, spol. s r. o., ktorá zodpovedala za metodické vedenie, facilitáciu a zostavenie finálneho dokumentu. Na to využívala vstupy troch zriadených pracovných skupín pre hospodársku, sociálnu oblasť a environmentálnu oblasť. Skupiny sa skladali so zástupcov samosprávy a občanov obce, ktorí prejavili záujem zapojiť sa do činnosti pracovných skupín.

Obec sa snažila zapojiť verejnosť viacerými spôsobmi do prípravy a spracovania programu. V prvej fáze sa zapojila do práce vytvorených pracovných skupín. Tie boli počas celej doby prípravy programu otvorené každému, kto mal záujem sa zapojiť. Pracovné skupiny boli nosnou časťou spracovávaného programu. Zabezpečovali zber dát, ich verifikáciu, diskutovali o potrebách obce a zámeroch na odstránenie hlavných bariér a problémov jej rozvoja. Okrem diskusie bol častou metódou aj brainstorming. Okrem toho riadiaci tím a externý dodávateľ realizovali množstvo stretnutí s kľúčovými ľuďmi aktívnymi v obci a v širšom okolí s cieľom zapracovať ich rozvojové zámery do programu.

Záverečný dokument bol pred jeho samotným schválením Obecným zastupiteľstvom ešte prezentovaný na webovom sídle obce, kde bola možnosť pripomienkovať dokument a zapracovať do neho záverečné návrhy, zmeny a doplnky. PHSR a jeho čiastkové spracované časti boli k dispozícii tiež vo vytlačenej forme na obecnej úrade a informácia o zverejňovaní rozpracovaných dokumentov a ich dispozícii bola uverejňovaná na úradnej tabuli obce.

Tabuľka č. 3 Zoznam členov riadiaceho tímu a pracovných skupín

Riadiaci tím:	Meno	Funkcia	Inštitúcia
koordinátor	František Kopej	starosta	obec
člen	Bohuslav Kopej	poslanec OcZ	obec
člen	Mgr. Anna Dadejová	pracovníčka obce	obec
Pracovná skupina č.1 (hospodárska):			
koordinátor	Mgr. Anna Dadejová	pracovníčka obce	obec
člen	Emil Brundza	poslanec OcZ	obec
člen	Bohuslav Kopej	poslanec OcZ	obec
Pracovná skupina č.2 (sociálna):			
koordinátor	Mgr. Anna Dadejová	pracovníčka obce	obec
člen	Július Danko	poslanec OcZ	obec
člen	Emil Brundza	poslanec OcZ	obec

Pracovná skupina č.3 (environmentálna):			
koordinátor	František Kopej	poslanec OcZ	obec
člen	Bohuslav Kopej	poslanec OcZ	obec
člen	Milan Dráb	poslanec OcZ	obec

Zdroj: Obec Zbudské Dlhé, 2025

Do spracovania a pripomienkovania programu boli zahrnutí všetci socioekonomickí partneri aktívni v obci. Ich prehľad ako aj ich návrhy rozvojových projektov sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka č. 4 Účastníci programu

Účastníci	Pôsobenie a priority záujmu	Plánované projektové zámery
Rímskokatolícka farnosť sv. Štefana Uhorského, Zbudské Dlhé	Cirkev	obnova kultúrno-historického dedičstva
Základná škola Zbudské Dlhé	základné školstvo	vytvorenie vhodnejších podmienok pre vzdelávanie a mimoškolskú činnosť, zníženie energetickej náročnosti objektu základnej školy
Materská škola, Zbudské Dlhé 12	materské školstvo	vytvorenie vhodnejších podmienok pre vzdelávanie a mimoškolskú činnosť
Urbariát a lesné pozemkové spoločenstvo Zbudské Dlhé	lesnícka prvovýroba	nákup strojového vybavenia, pestovanie lesa

Zdroj: Obec Zbudské Dlhé, 2025

2. Analytické východiská

2.1 Zhodnotenie stratégií, dokumentov a projektov realizovaných v minulosti

Analytická časť PHSR obsahuje analýzu vnútorného prostredia na základe overeného súboru kvantitatívnych a kvalitatívnych údajov podľa jednotlivých oblastí a aktuálnej situácie, identifikáciu hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia, analýzu vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj situácie v území, analýzu silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj obce a územia, posúdenie hlavných faktorov a disparít rozvoja územia. Komplexná analýza súčasného stavu územia je zostavená na základe informácií získaných z relevantných zdrojov obce, subjektov pôsobiach v obci a rôznych štatistických databáz a zisťovaní, výsledkov prieskumov a analýz dokumentov.

Predchádzajú Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Zbudské Dlhé, programovacie obdobie 2015 – 2024 bol spracovaný v súlade s ďalšími miestnymi, regionálnymi, národnými i európskymi koncepcnými a strategickými dokumentmi. Predmetný dokument definoval priority obce v niekoľkých oblastiach a to v environmentálnej, sociálnej a hospodárskej. Nasledovná tabuľka uvádza zoznam plánovaných a zrealizovaných projektov/aktivít vrátane termínu realizácie a výšky nákladov a podľa jednotlivých zdrojov. Platnosť predchádzajúceho rozvoja obce Zbudské Dlhé na roky 2015 – 2024 sa skončila schválením nového Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Zbudské Dlhé na roky 2025 – 2030.

Strategická časť dokumentu definovala víziu obce v jednotlivých oblastiach. Obec mala plán sociálneho a hospodárskeho rozvoja na predchádzajúce obdobie vypracovaný ešte podľa zákona č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja v znení v čase jeho vypracovania. Ten bol spracovaný v roku 2015. V rámci priorit obce bolo definovaných 67 investičných a neinvestičných aktivít, z čoho 49 bolo v gescii obce a 18 v gescii v partnerov. Z 49 aktivít pod kuratelou obce bolo 22 investičného a 27 neinvestičného charakteru. Z nich boli zrealizovaných 5 investičných projektov (rekonštrukcia chodníka na cintoríne a v obci, rekonštrukcia objektu kultúrneho domu, vybudovanie oddychovej zóny a komunitného centra) a 3 neinvestičné projekty (2 x organizácia športového dňa a projekt aktivizujúci metódy v základnom školstve). Okrem toho má obec pripravenú projektovú dokumentáciu na výstavbu telocvične pri základnej škole, výstavbu 376 m dlhého pravostranného chodníka popri ceste č. II/559 od rímskokatolíckeho kostola do stredu obce a na rekonštrukciu miestnej komunikácie vedúcu k materskej škole. Je tak možné uviesť, že obec sa rozvíja a modernizuje. Svedčia o tom viaceré úspešne realizované projekty financované zo zdrojov EÚ ako aj zo zdrojov štátneho rozpočtu, či rozpočtu obce v celkovej výške 143 834,56 EUR. V tabuľke č. 5 je prehľad investičných projektov podporených za posledné programovacie obdobie. Všetky zrealizované projekty mali pozitívny dopad na zlepšenie kvality života v obci. Dôvodom nezrealizovania projektov bol nedostatok financií resp. absentujúce výzvy na nenávratné finančné prostriedky.

Tabuľka č. 5 Realizované projekty v predchádzajúcom programovacom období

Názov investície	Rok realizácie	Celková suma investície v EUR	Z toho vlastné zdroje v EUR	Z toho európske alebo národné spolufinancovanie v EUR	Poskytovateľ	Výsledok aktivity
Chodníky a spevnené	2024	10 150	0	10 150	Ministerstvo financií SR	rekonštrukcia chodníka na cintorína

plochy na cintoríne v obci Zbudské Dlhé						
Rekonštrukcia kultúrneho domu	2024	8 000	0	8 000	Ministerstvo financií SR	rekonštrukcia objektu kultúrneho domu
Športové dni obce	2024	1 512,50	302,50	1 210	Prešovský samosprávny kraj	organizácia športového dňa
Športové dni obce	2023	1 250	250	1 000	Prešovský samosprávny kraj	organizácia športového dňa
Rekonštrukcia chodníka v obci Zbudské Dlhé	2022	24 294,45	0	24 294,45	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR	rekonštrukcia chodníka v obci
Priestor pre náš oddych a relaxáciu – oddychová zóna v obci Zbudské Dlhé	2014	5 263,12	263,12	5 000	Slovenská agentúra životného prostredia	vybudovanie oddychovej zóny
Komunitné centrum v Zbudskom Dlhom	2014	91 983,20	4 599,16	87 384,04	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR	Vybudovanie komunitného centra
Aktivizujúce metódy vo výchove	2014	1 381,29	0	1 381,29	Metodicko-pedagogické centrum	Aktivizujúce metódy v základnom školstve v rámci školského klubu detí

Zdroj: Obec Zbudské Dlhé, 2025

Fotografia č.1 Objekt obecného úradu

Zdroj: Project Consult, 2025

2.2 Kľúčové trendy vývoja, ak by sa stratégia PHSR neimplementovala

Na základe získaných informácií bol spracovaný nulový variant za predpokladu, že nebudú realizované žiadne opatrenia navrhovaného PHSR. Predpokladaný vývoj bez implementácie PHSR:

- nízke možnosti zamestnania v obci,
- nízke priemerné mzdy v regióne,
- nezáujem mladých ľudí o podnikanie,
- vysoký počet obyvateľov bez vzdelania a pracovných návykov,
- vysoký počet dlhodobo nezamestnaných,
- absencia prechodov pre chodcov na frekventovaných miestach,
- nevyhovujúci stav chodníkov pre peších,
- nedobudované chodníky pozdĺž hlavnej cesty II. triedy,
- nedobudovaná kanalizačná sieť,
- čierne skládky ako finančné bremeno obce,
- absencia ambulancie praktického lekára,
- nedostatok bytov pre mladé rodiny s deťmi,
- vysoký podiel obyvateľov pod hranicou chudoby,
- existencia segregovanej osady,
- nedostatok a opotrebovanosť priestorov pre mládež a dorast, na voľnočasové aktivity,
- narastá počet žiakov so špeciálnymi výchovno- vzdelávacími potrebami,
- absencia telocvične pri základnej škole,
- potreba vybudovania nových objektov základnej a materskej školy,
- nedobudované cyklistické cestičky,
- v obci chýba dobre fungujúce ubytovacie zariadenie s celoročnou prevádzkou a vlastným stravovaním,
- zvyšujúca sa drobná kriminalita – krádeže, vandalizmus.

2.3 Identifikácia vnútorných potenciálov a výziev, limitov a problémov

Výzvy, potenciály, limity a problémy tvoria spravidla vzájomne previazaný logický hierarchický systém. Súčasťou tohto kroku je teda nielen identifikácia jednotlivých izolovaných javov, ale predovšetkým ich príčinných súvislostí a vzájomných väzieb. Výstupy tohto kroku je vhodné spracovať vo forme stromu výziev a problémov, ktorý tento systém a jeho väzby vizualizuje. Tento strom je následne možné využiť pri definovaní logického systému (stromu) cieľov a opatrení, ktoré by sa mali vzťahovať na identifikované výzvy, potenciály, limity a problémy.

Obec Zbudské Dlhé má primeraný vnútorný potenciál rozvoja svojho územia. Obec má dobrú geografickú polohu v blízkosti okresného mesta Humenné a štátnej hranice s Poľskou republikou. Katastrom obce prechádza regionálna cesta II. triedy č. II/559. Okolitá vidiecka krajina poskytuje potenciál pre ďalší rozvoj poľnohospodárskej prvovýroby.

Tabuľka č. 6 Vnútorňý potenciál a výzvy

Vnútorňý potenciál a výzvy	
Socioekonomické	• primeraná veková štruktúra obyvateľstva s potenciálom ďalšieho rastu počtu obyvateľstva, • jestvujúca základná technická infraštruktúra v obci, ktorú sa čiastočne darí modernizovať, • aktívni a angažovaní obyvatelia, • aktívna činnosť cirkvi, vrátane existencie základnej cirkevnej infraštruktúry, • podpora IBV zo strany obce a potenciál prilákať nové rodiny do obce.
Územno-technické	• prijateľná poloha obce na spojnici medzi mestami Humenné a Medzilaborce v línii významnej rozvojovej osi, • železničná trať č. 191 Michaľany – Łupków, • dobrá dopravná dostupnosť.
Environmentálne	• kvalitné životné prostredie obce s vidieckym charakterom, • vybudovaný vodovod a kanalizácia, • zavedený triedený zber druhotných surovín.
Inštitucionálno-organizačné	• proaktívne vedenie obce, • skúsenosti obce s manažmentom projektov, • dobré hospodárenie obce v poslednom období so schopnosťou pripravovať projekty a spolufinancovať ich.
Problémy a limity	
Socioekonomické	• časť občanov čeliacich chudobe a sociálnemu vylúčeniu, • rómska osada mimo obce, • chýbajúci objekt telocvične pri základnej škole, • starnutie obyvateľstva.
Územno-technické	• neusporiadanosť rozdrobených vlastníckych vzťahov k pozemkom brániaca potenciálnym možnostiam rozvoja obce, • absencia chodníka z obce do rómskej osady, • nevyhovujúca školská infraštruktúra v obci a potreba jej dobudovania, či rekonštrukcie.
Environmentálne	• divoké skládky v okolí rómskej osady, • cesta II/559 prechádzajúca stredom obce.
Inštitucionálno-organizačné	• nutná rekonštrukcia objektu obecného úradu po veternej smršti, • nedostatok vlastných finančných zdrojov na rozvojové programy, či projekty rozsiahlejšieho charakteru ako napr. vybudovanie novej materskej školy.

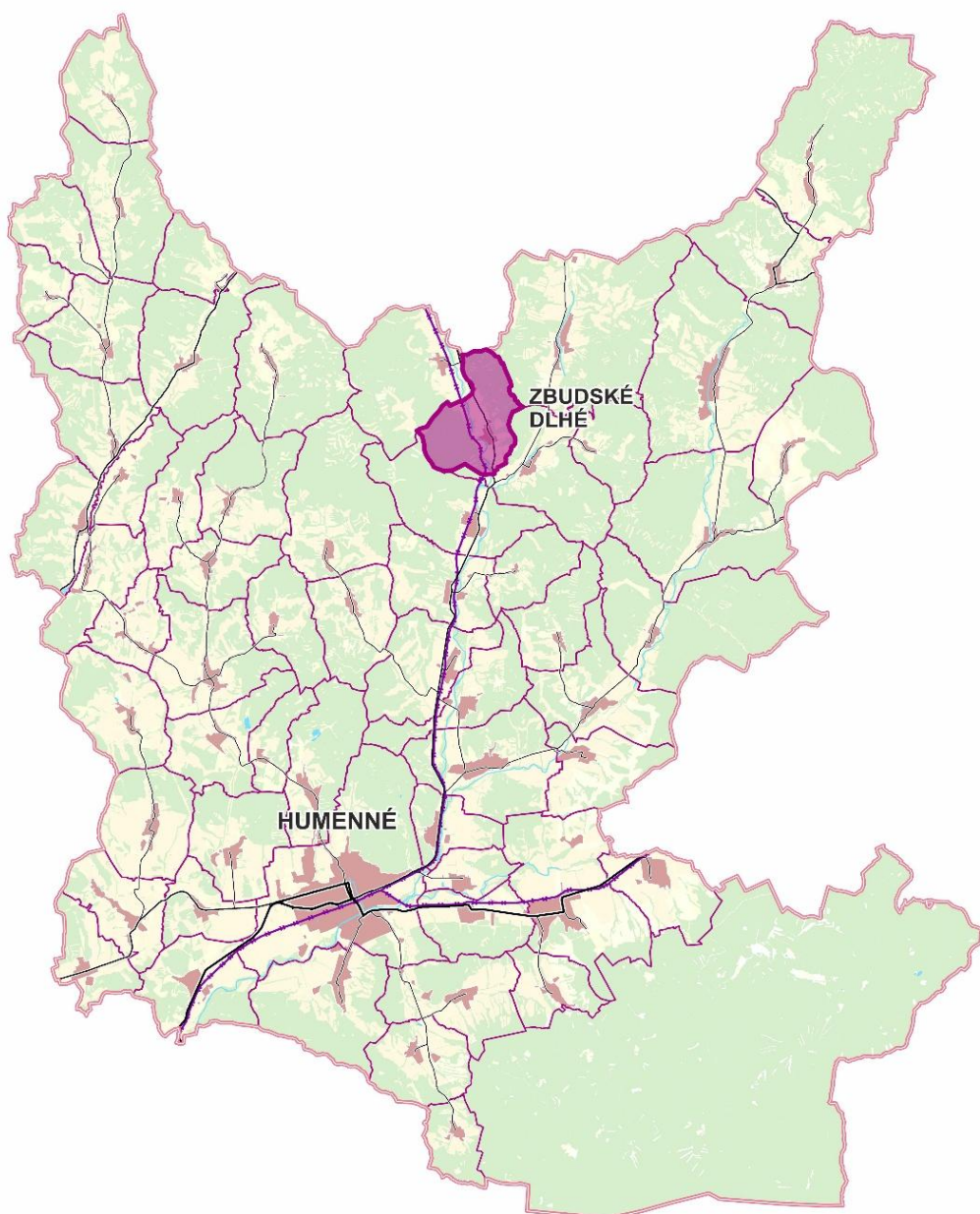
Zdroj: Project Consult, 2025

Poloha obce

Obec Zbudské Dlhé sa nachádza 19 km severne od mesta Humenné, v Prešovskom kraji. Leží v Nízkych Beskydách vedľa rieky Laborec v nadmorskej výšky 199 metrov nad morom. Obec je usporiadaná popri ceste druhej triedy z obidvoch strán vo vzdialenosti asi 0,7 km. Chotár obce pozostáva z 225 ha poľnohospodárskej pôdy, 554 ha lesov, ostatnej pôdy je 67 ha. Najbližšie susedné obce sú Koškovce, Rokytov pri Humennom, Hrabovec nad Laborcom, Brestov nad Laborcom a Jabloň. V obci k 31.12.2024 žilo 823 obyvateľov. Hustota zaľudnenia je 101,58 obyvateľov na km² a rozloha katastra je 8,36 km².

Mapa č.1 Poloha obce

Zdroj: Project Consult, 2025

História obce

Tamojšie sídlisko založili roľníci pravdepodobne z blízkej Ľubiše pred 13. storočím. Najstarší písomný doklad o dedine je z roku 1268, takže bola najstaršou dedinou v príľahlej časti doliny horného Laborca. Do 16. storočia patrila časť Izbugyáiovcom, časť iným zemanom, preto sa v 1434 spomínajú sídliská Malé Dlhé, Veľké Dlhé a Stredné Dlhé. Od roku 1774 tu mala podiel rodina Kazinczyovcov, do 20. storočia Dessewffyovci. V roku 1557 mala obec 1 portu, v roku 1715 mala 5 opustených a 4 obývané domácnosti, v roku 1787 mala obec 30 domov a 210 obyvateľov, v roku 1828 mala 37 domov a 280 obyvateľov. Zaoberali sa pastierstvom, drevorubačstvom a pálením uhlia, začiatkom 20. storočia sa mnohí vysťahovali. Katolícky kostol tam možno jestvoval pred 16. storočím, dokázateľne od 16. storočia. Výrazné zmeny nastali v obci v 90. rokoch, prebehla plynofikácia obce, bol zavedený verejný vodovod a kanalizácia, uskutočnila sa rekonštrukcia miestneho kostola, vybudoval sa nový rímsko-katolícky farský úrad.

Geomorfológia a geológia

Obec leží v doline horného Laborca v nadmorskej výške okolo 212 m. Z geomorfologického hľadiska je súčasťou Laboreckej vrchoviny. Je to pohorie vonkajšieho flyša, patriace do oblasti Nízkych Beskýd, budované Magurskou jednotkou. Na západe a juhozápade hraničí s Ondavskou pahorkatinou, na juhovýchode s Beskydským predhorím a na severe s Bukovskými vrchmi. Pohorie má z geologického hľadiska vrásovo – príkrovovú stavbu. Tvorí ho ílovcové a pieskovcové súvrstvia rôznej litológie a odolnosti. Vegetačný kryt na flyši nie je veľmi pestrý, vyznačuje sa však niektorými zvláštnosťami – východokarpatskými endemitmi.

Pôdy

Chotár obce patrí prevažne do flyšového pásma. Na flyšové horniny je viazaný vznik kambizemí, preto tento typ v území prevláda, resp. prevládajú jeho subtypy. Pre riešené územie sú charakteristické najmä tri typy pôd – kambizeme kyslé až výrazne kyslé, kambizeme pseudoglejové nasýtené a pararendziny. Najrozšírenejšie sú kambizeme kyslé až výrazne kyslé, z nich dominujú kambizeme modálne kyslé, sprievodné kultizemné a rankre, zo zvetralín kyslých až neutrálnych hornín.

Hydrológia

Hydrologicky obec spadá do povodia rieky Laborec, ktorý preteká extravilánom obce. Laborec pramení v Nízkych Beskydách na území Slovenska v nadmorskej výške 682 m n. m. a je dlhý 129 km. Priberá prevažne ľavostranné, pomerne rozvinuté prítoky Výravu, Udavu a Cirochu, s ktorými nad Humenným spolu vytvárajú vejár tokov. Ďalej rieka obteká pohorie Vihorlat a prechádza do nížiny, kde zmierňuje svoj sklon. Po dlhšom bezprítokovom úseku sa zlieva s veľkým ľavostranným prítokom Uhom.

Klíma

Južná časť okresu Humenné patrí do teplej, severnejšia do mierne teplej a najvyššie časti do chladnej klimatickej oblasti. Priemerné januárové teploty sa pohybujú od – 4 °C do – 6 °C, júlové teploty sú

od 14 do 17 °C. Priemerné ročné zrážky dosahujú 650 – 900 mm. Najbližšia klimatologická stanica sa nachádza v obci Kamenica nad Cirochou.

Flóra

Vegetáciu reprezentujú najmä lesné porasty s prirodzenou skladbou drevín, miestami pralesovitého charakteru. Z drevín prevláda buk lesný, s rôznym výskytom autochtónnej jedle bielej, javor, lipa, brest horský, jaseň, hrab, borovica lesná, smrekovec, dub zimný, umelo je vysadený smrek obyčajný. V bylinných spoločenstvách sa prelínajú druhy Východných a Západných Karpát a súčasne sa vyskytujú typické horské druhy karpatských bučín a vrcholových lúk s nížinnými teplomilnými druhmi, ktoré sem zasahujú z južných oblastí. Z významných druhov Východných Karpát sa vyskytuje scila dvojlistá východná (*Scilla bifolia* ssp. *subtriphylla*), razivka smradľavá (*Aposeris foetida*), čemerica purpurová (*Helleborus purpurascens*), kostihoj srdcovitý (*Symphytum cordatum*), telekia ozdobná (*Telekia speciosa*), mliečnik rakúsky Sojákov (*Euphorbia austriaca* ssp. *sojakii*), zvonček konárstý jedľový (*Campanula patula* ssp. *abietina*), kosatec trávolistý pašachorový (*Iris graminea* ssp. *pseudocyperus*), iskerník karpatský (*Ranunculus carpaticus*), prilbica metlinatá (*Aconitum paniculatum*), silenka pochybná (*Silene dubia*), fialka odchýlená (*Viola declinata*). Z vápnomilných druhov je významný jelení jazyk celolistý (*Phyllitis scolopendrium*), pichliač lepkavý (*Cirsium erisithales*), zvonovník hlavatý (*Phyteuma orbiculare*). Z horských druhov sa vyskytuje jastrabník pomarančový (*Hieracium aurantiacum*), papradka alpínska (*Athyrium distentifolium*), rebrovka rôznolistá (*Blechnum spicant*), objímavka obyčajná (*Streptopus amplexifolius*), kostrava horská (*Festuca drymeia*) a iné.

Fauna

Významným charakteristickým druhom fauny stavovcov chránenej krajinej oblasti patrí mlok karpatský (*Triturus montandoni*), salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*), jašterica živorodá (*Lacerta vivipara*) a iné. Triedu vtákov reprezentujú bocian čierny (*Ciconia nigra*), orešnica perľavá (*Nucifraga caryocatactes*), tesár čierny (*Dryocopus martius*), orol skalný (*Aquila chrysaetos*), orol krikľavý (*Aquila pomarina*), haja tmavá (*Milvus migrans*), haja červená (*Milvus milvus*), myšiak hôrny (*Buteo buteo*), východokarpatský endemit sova dlhochvostá (*Strix uralensis*). Z význačných druhov cicavcov tu žije vzácna vydra riečna (*Lutra lutra*), tchor norok (*Plutorius lutreola*), mačka divá (*Felis silvestris*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), vlk obyčajný (*Canis lupus*) a medveď hnedý (*Ursus arctos*).

Prírodné dedičstvo

V okrese sa nachádzajú územia európskeho významu, chránené krajinné oblasti, prírodné rezervácie, národné prírodné rezervácie ale aj chránené vtáčie územia. Územie obce leží v 1. a 2. stupni ochrany územia podľa Zákona o ochrane prírody a krajiny. Z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny sa v katastrálnom území obce Zbudské Dlhé nachádzajú prvky európskej sústavy ochrany prírody NATURA 2000 (chránené územie európskeho významu, chránené vtáčie územie) SKUEV 0895 Stredný tok Laborca (2. stupeň ochrany). Ide o biotopy lužných vrbovo-topoľových a jelšových lesov.

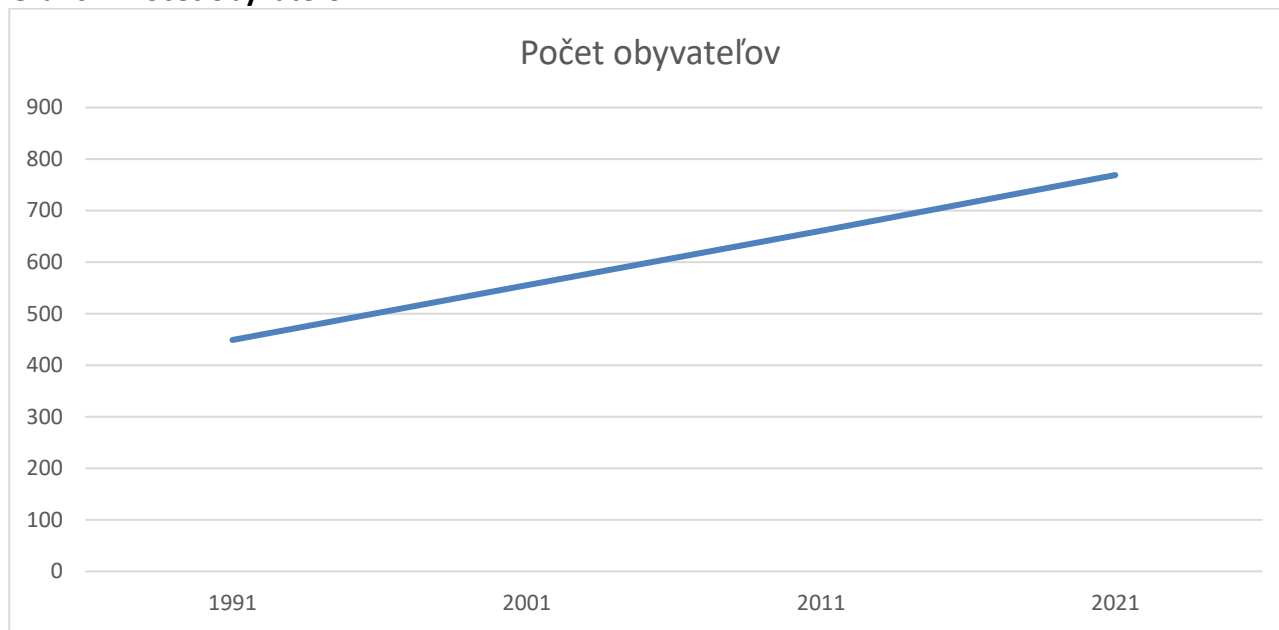

Kultúrne dedičstvo

V obci Zbudské Dlhé sa nachádza rímsko-katolícky kostol sv. Štefana Uhorského z roku 1835, pričom tam nie je žiaden objekt pamiatkovo chránený objekt.

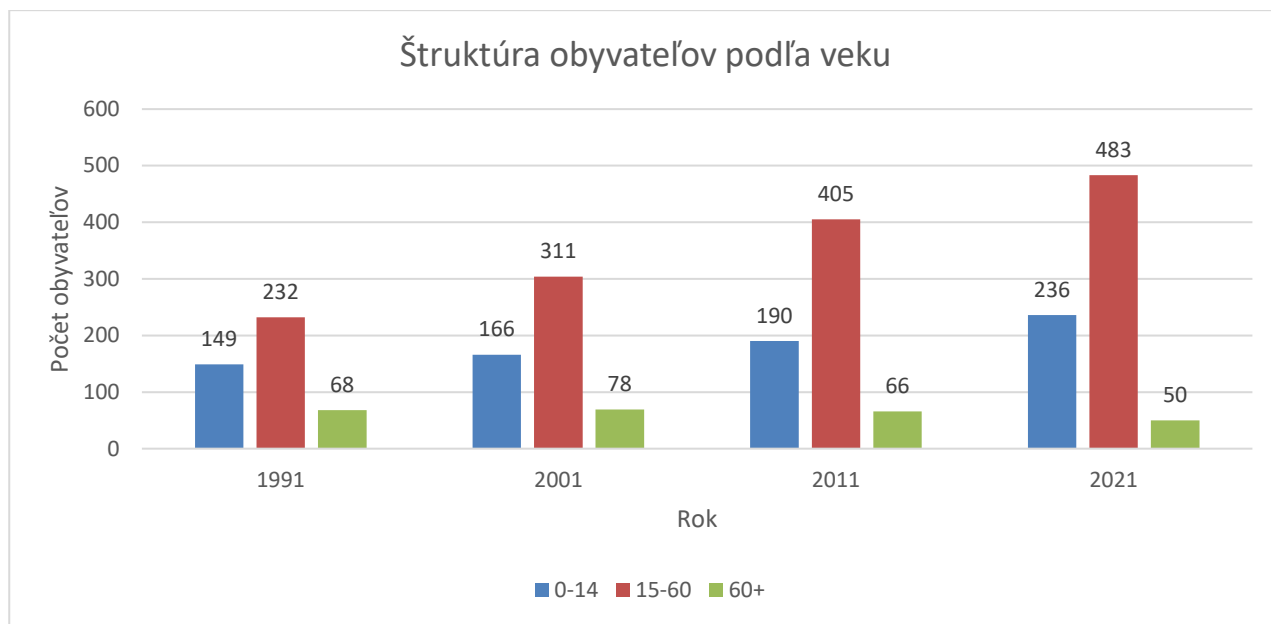
Počet a štruktúra obyvateľstva

Graf č.1 Počet obyvateľov

Zdroj: Project Consult, 2025

Vývoj počtu obyvateľov obce Zbudské Dlhé hodnotíme na základe údajov zo sčítaní obyvateľstva a tiež z dostupných informácií so štatistického úradu SR. Od roku 1991 sa počet obyvateľov obce zvýšil o 374, čo je nárast o 83 %. Počet obyvateľov od 1991 kontinuálne rastie za jednu dekádu od 16 až 24 %. V roku 1991 žilo v obci 449 obyvateľov, v roku 2001 to bolo 555, v roku 2011 žilo 661 obyvateľov, v roku 2021 žilo 769 obyvateľov a k 31.12.2024 to bolo 823 obyvateľov.

Graf č. 2 Štruktúra obyvateľov podľa veku

Zdroj: Project Consult, 2025

V roku 1991 žilo v obci spolu 449 obyvateľov z ktorých bolo 226 mužov a 223 žien. Z hľadiska veku žilo v tomto roku 149 obyvateľov mladších ako 15 rokov, 232 obyvateľov v produktívnom veku a 68 obyvateľov starších ako 60 rokov. V roku 1991 prevažovala predproduktívna zložka obyvateľstva nad postproduktívnu, čo je pozitívne.

Podľa sčítania z roku 2001 žilo v obci 555 obyvateľov. Z tohto počtu bolo 276 mužov a 279 žien. Z hľadiska vekového zloženia žilo v roku 2001 v obci 166 obyvateľov mladších ako 15 rokov, 311 obyvateľov v produktívnom veku a 78 obyvateľov starších ako 60 rokov. Aj v tomto roku prevažovala predproduktívna zložka obyvateľstva.

V roku 2011 už žilo v obci 661 obyvateľov, z ktorých bolo 341 mužov a 320 žien. Z hľadiska vekového zloženia žilo v roku 2011 v obci 190 obyvateľov mladších ako 15 rokov, 405 obyvateľov v produktívnom veku a 66 obyvateľov starších ako 60 rokov. Nárast počtu detí je spôsobený rastom počtu obyvateľov v rómskej osade.

V roku 2021 žilo v obci 769 obyvateľov, z ktorých bolo 394 mužov a 375 žien. Z hľadiska vekového zloženia žilo v roku 2021 v obci 236 obyvateľov mladších ako 15 rokov, 483 obyvateľov v produktívnom veku a 50 obyvateľov starších ako 65 rokov. Všetci občania boli štátni príslušníci Slovenskej republiky.

Národnostná štruktúra

Z hľadiska národnosti žilo v roku 1991 v obci 445 občanov slovenskej národnosti, 3 občania českej národnosti a 1 ukrajinskej národnosti, pričom k rómskej národnosti sa neprihlásil nikto. V roku 2001 žilo v Zbudskom Dlhom 499 Slovákov, 2 Rusíni, 1 Ukrajiniec, 1 Čech a 45 Rómov, čo bolo 8 % všetkých občanov. O 10 rokov neskôr, v roku 2011, žilo v obci 265 obyvateľov slovenskej národnosti a 389 obyvateľov rómskej národnosti, čo predstavovalo 59 % všetkých občanov. Okrem toho v obci žili 4

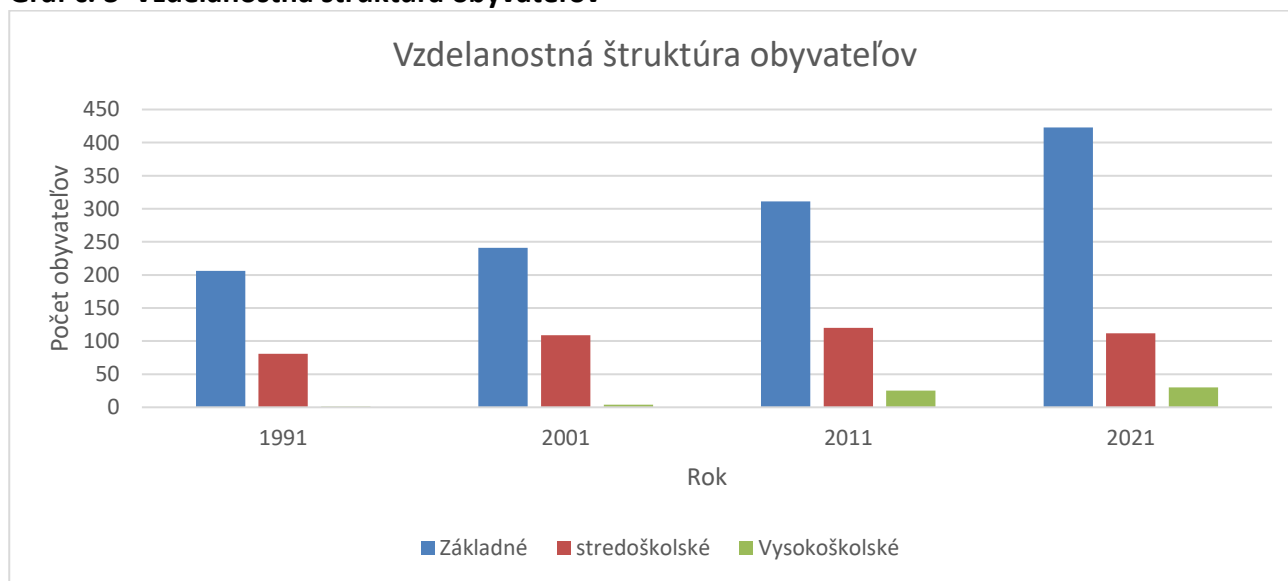

Rusíni, 1 Ukrajinec a 1 Čech. Nakoniec v roku 2021 žilo v obci 769 obyvateľov, z čoho bolo 196 slovenskej národnosti, 520 rómskej národnosti, 4 Rusíni a 53 obyvateľov považovalo prihlásenie k národnosti za dôverné. V roku 2021 tak žilo v obci 67,62 % obyvateľov rómskej národnosti, 24,62 % občanov sa prihlásilo s slovenskej národnosti, 0,52 % obyvateľov rusínskej národnosti a ostatní sa neprihlásili k žiadnej národnosti.

Obec Zbudské Dlhé je evidovaná v Atlase rómskych komunít 2019 a podľa tejto evidencie je percentuálne zastúpenie Rómov v obci 71 až 80 %. K 31.12.2024 podľa údajov obce žilo v osade 637 rómskych obyvateľov, čo predstavuje 77,40 % všetkých obyvateľov. Osada sa nachádza mimo obce vo vzdialenosti 1,8 km od samotnej obce na severnom okraji katastra pri ceste č. II/559 s intenzitou dopravy 1 915 vozidiel/24 hod. Celá osada je napojená miestny vodovod a prístup ku kanalizácii má 95 % obyvateľov, pričom 20 % obydľí reálne využíva verejnú kanalizáciu. V osade je zavedená elektrická sieť a 100 % obydľí má dostupný rozvod plynu. V osade je 93 obydľí, z toho 1 obytný dom s 8 bytmi, ďalej 73 skolaudovaných rodinných domov a 12 neskolaudovaných murovaných domov. Absentuje však komunitné centrum a Stredisko osobnej hygieny. Veľký problém je aj s odpadom, kde obyvatelia z MRK nepoužívajú dostupné nádoby na odpad.

Vzdelanostná štruktúra

Graf č. 3 Vzdelanostná štruktúra obyvateľov

Zdroj: Project Consult, 2025

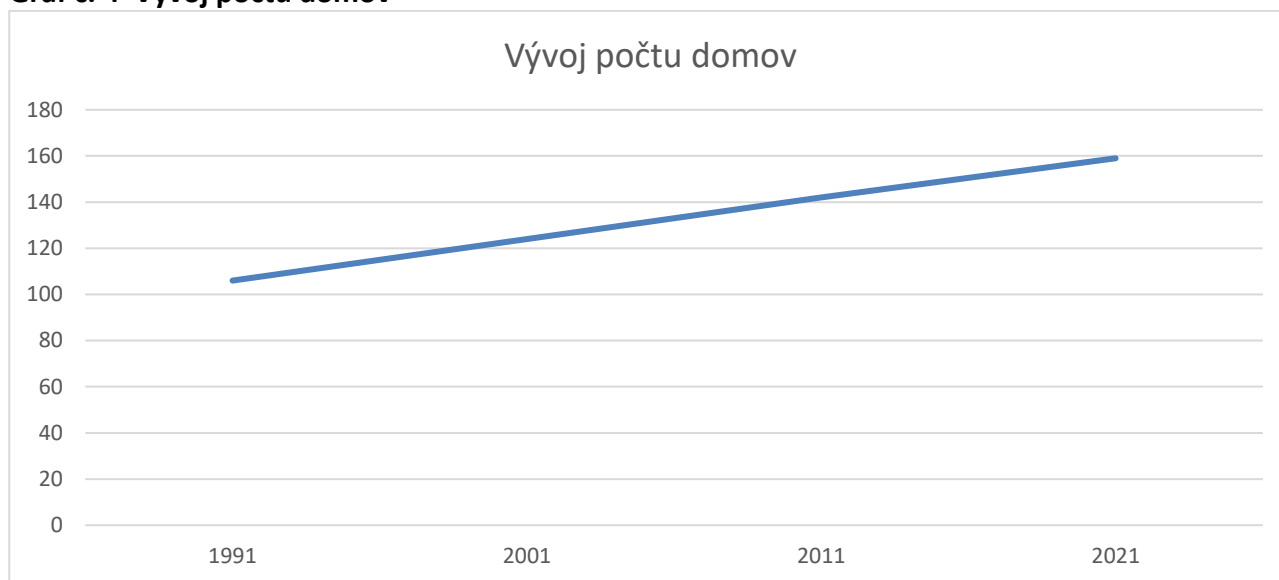
V roku 1991 malo 206 obyvateľov základné vzdelanie, 81 obyvateľov stredoškolské vzdelanie a iba 1 občan mal vysokoškolské vzdelanie. Počet občanov so základným vzdelaním vysoko prevýšil počet občanov s ukončenou so strednou a vysokou školou. V roku 2001 malo 241 obyvateľov základné vzdelanie, 109 obyvateľov stredoškolské vzdelanie a 4 občania ukončili vysokoškolské vzdelanie. V roku 2011 malo 311 obyvateľov základné vzdelanie, 120 obyvateľov stredoškolské vzdelanie a 25 občanov ukončilo vysokoškolské vzdelanie. V roku 2021 malo 423 obyvateľov základné vzdelanie, 112 obyvateľov stredoškolské vzdelanie a 30 občanov ukončilo vysokoškolské vzdelanie, pričom v tejto dekáde počet občanov so základným vzdelaním stúpol o 36 % a počet občanov s vysokoškolským diplomom stagnoval.

Bytový fond

S analýzou obyvateľstva obce úzko súvisí aj analýza bytového fondu. Pri tejto analýze budeme vychádzať z rovnakých zdrojov ako pri analýze obyvateľstva obce, teda z údajov zo sčítaní obyvateľov, pričom sa jedná o domy a byty trvale obývané. Na grafe znázorňujúcom vývoj počtu domov je viditeľné prepojenie vývoja počtu domov s vývojom počtu obyvateľov obce. Od roku 1991 zaznamenávame rast počtu trvale obývaných domov.

Graf č. 4 Vývoj počtu domov

Zdroj: Project Consult, 2025

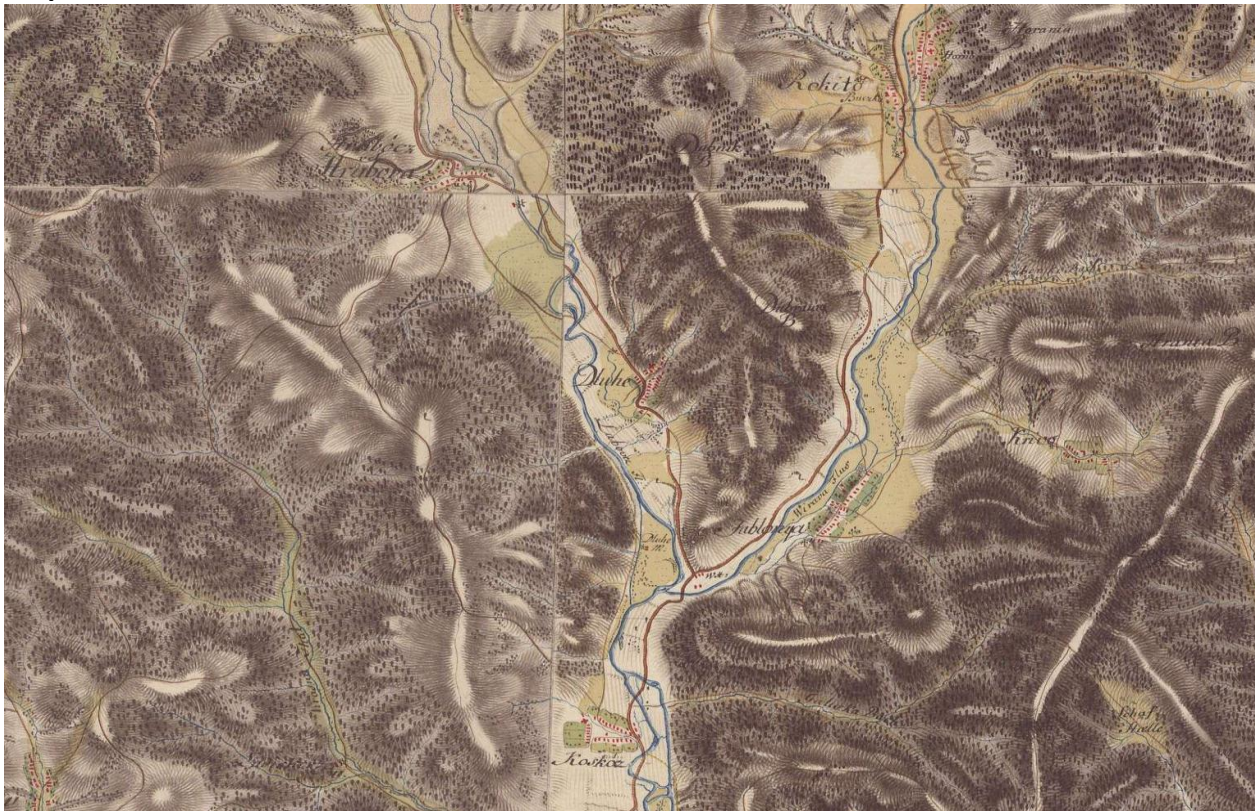
Z tejto stručnej analýzy a porovnania výsledkov štyroch sčítaní obyvateľov domov a bytov je zrejmé, že v obci dlhodobo prevažovala predproduktívna zložka obyvateľstva, čo sa považuje za veľmi pozitívny fakt, hoci klesá počet detí a mladých. Celkový počet obyvateľov obce po rýchlom raste v poslednej dekáde je stabilizovaný a preto vývoj počtu a vývoj štruktúry obyvateľov obce hodnotíme v celom kontexte optimisticky.

Na grafe znázorňujúcom vývoj počtu domov je viditeľné prepojenie vývoja počtu domov s vývojom počtu obyvateľov obce. Od roku 1991 zaznamenávame postupný nárast počtu trvale obývaných domov. Stabilizácia počtu obyvateľov v posledných rokoch sa ešte nestihla preniesť do vývoja počtu domov, nakoľko sa tieto štatistiky sledujú v 10 ročných intervaloch.

Vývoj bytového fondu obce, ale aj jeho priestorové rozmiestnenie môžeme sledovať aj na základe porovnania historických máp obce z rokov 1772 a 1869, ako aj leteckých fotografií z rokov 1950 a 2016. Na základe ich porovnania si môžeme urobiť aj obraz o vývoji kultúrnej krajiny v katastri obce.

Mapa č. 2 Obec Zbudské Dlhé v roku 1772

Zdroj: www.mapire.eu, 2025

Mapa č. 3 Obec Zbudské Dlhé v roku 1869

Zdroj: www.mapire.eu, 2025

Fotografia č. 2 Obec Zbudské Dlhé v roku 1950 vrátane rómskej osady

Zdroj: <http://mapy.tuzvo.sk/HOFM/>, 2025

Fotografia č. 3 Obec Zbudské Dlhé v roku 2021 vrátane rómskej osady

Zdroj: <http://mapy.tuzvo.sk/HOFM/>, 2025

Životné prostredie

Katastrálne územie obce Zbudské Dlhé z hľadiska prírodných hodnôt a ekologickej stability krajiny tvoria dva homogénne pásma. Prvým je kompaktné pásmo poľnohospodárskej pôdy a pásmo obytnej zóny obce. Do katastrálneho územia obce zasahuje lokalita NATURA 2000 s názvom „Laborecká vrchovina“ s kódom územia SKCHVU011. Dôležitým krajinotvorným prvkom je rieka Laborec s bohatým meandrujúcim korytom a s bohatou sprievodnou brehovou zeleňou.

Technická infraštruktúra

Obec je elektrifikovaná. Rozvodná sieť plynu je v obci vybudovaná. Obyvatelia sú napojení na verejný vodovod. Obec má novovybudovanú splaškovú kanalizáciu s ČOV. Dažďová kanalizačná sieť je riešená sporadicky prostredníctvom rigolov popri ceste.

Zásobovanie pitnou vodou

Rozvodnú sieť v obci tvoria vodovodné potrubia s pokrytím na 100 %, pričom pripojenosť obyvateľstva je 99 %. Sieť je čiastočne zokruhovaná.

Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

V obci je vybudovaná funkčná kanalizačná sieť a ČOV, pričom sa jedná o splaškovú kanalizáciu profilu DN 300.

Elektrická rozvodná sieť

Obec Zbudské Dlhé je zásobovaná elektrickou energiou z primárneho 22 kV vzdušného vedenia vychádzajúceho z transformovne v Humennom. Napojenie je realizované vzdušnou prípojkou. Trafostanica, ktorá zásobuje bytovú a komunálnu zástavbu v súčasnosti kapacitne postačuje. NN prípojky k rodinným domom sú väčšinou prevedené vzdušnými závesnými káblami.

Zásobovanie plynom

Obec je plynofikovaná prostredníctvom distribučného vysokotlakového plynovodu, ktorý vedie pozdĺž juhovýchodného okraja obce s krátkou odbočkou cez regulačnú stanicu umiestnenú na okraji obce. Miestne plynovody sú vedené v telesách chodníkov a v zelených pruhoch v súbehu s miestnymi komunikáciami.

Zásobovanie teplom

Hlavný spôsob zásobovania sú lokálne zdroje tepla na pevné palivo a zemný plyn. Tretie najčastejšie využitie zdroja tepla je elektrické vykurovanie. Ďalšími zdrojmi energie sú v zanedbateľnej miere slnečné kolektory a propán. Väčšina objektov má inštalovaný kombinovaný spôsob vykurovania a to kotol na drevo resp. na plyn.

Miestny rozhlas

Rozhlasová ústredňa je umiestnená v budove obecného úradu. Od budovy obecného úradu je rozvod vedený na kovových stĺpoch, na ktorých sú upevnené reproduktory.

Televízia

V obci je príjem televízneho signálu zabezpečovaný televíznym prekrývačom DVB.

Telekomunikácie

V obci je digitálna telefónna ústredňa poskytovateľa telekomunikačných služieb a základná stanica mobilného operátora.

Verejné osvetlenie

Vonkajšie osvetlenie je riešené výbojkovými svietidlami osadenými na stĺpoch.

Ochrana pred povodňami a správa povodí

Katastrálne územie Zbudské Dlhé z hydrologického hľadiska spadá do povodia Laborec, čo je vodohospodársky významný vodný tok. Na tejto rieke nie sú v katastri obce vybudované protipovodňové opatrenia.

Civilná ochrana obyvateľstva

V obci v súčasnosti nie sú vybudované nijaké väčšie špeciálne zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou.

Požiarna ochrana

Obec nemá dobrovoľný hasičský zbor. Zásobovanie požiarou vodou je riešené z verejnej vodovodnej siete z požiarnych hydrantov.

Odvádzanie dažďových vôd

V súčasnosti je čiastočne vybudovaná dažďová kanalizačná sieť prostredníctvom rigolov pozdĺž komunikácií. Väčšina dažďových vôd sa zachytá na súkromných pozemkoch a využíva na polievanie. Dažďové vody sú zachytávané systémom týchto odvodňovacích rigolov a následne odvádzané do recipientu toku Laborec.

Doprava

Nadradený dopravný systém obce tvorí cesta II/559 Humenné – Poľská republika. Súčasný stav prieťahu tejto komunikácie cez zastavané územie obce v kontakte s obytnými objektmi pri stále narastajúcej intenzite dopravy je už nevyhovujúci. Doprava na tejto komunikácii zaťažuje obytné prostredie nadmerným hlukom, prachom a exhalátmi.

Regionálne cesty

Obec Zbudské Dlhé je napojená na nadradenú cestnú sieť regionálnou cestou II/559, ktorá prebieha obcou smerom sever - juh. Vo vzdialenosti 18,5 km v meste Humenné sa napája na štátnu cestu č. I/74 Prešov - Vranov nad Topľou - Humenné - Snina - štátna hranica UA. V katastri obce má dĺžku cca 3 km. Tieto cesty sprístupňujú pre obyvateľov obce mesto Humenné a Prešov. Krajské sídlo je vzdialené 89 km juhozápadným smerom.

Celková dĺžka miestnych komunikácií je cca 3,3 km. Tieto dopĺňa sieť prístupových komunikácií. Odvodnenie týchto ciest je riešené do priľahlej zelene alebo priekop.

Prímestská doprava

Prímestská doprava je v súčasnosti zabezpečovaná SAD Humenné, a.s., pričom v obci sa nachádzajú 3 autobusové zastávky. Prvá zastávka je pri rómskej osade, druhá pri základnej škole a tretia pri obecnom úrade.

Železničná doprava

Obcou prechádza železničná trať č. 191 Michalany - Medzilaborce - Lupków (PKP), na ktorej sa nachádza zastávka a nástupište.

Nemotoristická doprava

Väčšie priestranstvá sa nachádzajú v obci pred obecným úradom a kostolom. Pozdĺž cesty je po ľavej strane vybudovaný chodník v celkovej dĺžke 0,8 km, pričom pravostranný chýba a druhý chodník je smerom na železničnú stanicu.

Parkovanie

Na území obce sú vybudované odstavné plochy a to v centre obce pred budovou Obecného úradu, pred kostolom a v objekte bývalej Jednoty.

Cyklistická doprava.

Cyklistická doprava má v plniť jednak funkciu lokálnej alternatívnej dopravy, ako aj z hľadiska rekreácie. Cyklistické chodníky nie sú na území obce vybudované.

Podnikateľské subjekty

Celková výmera poľnohospodárskej pôdy je 225 ha, z čoho orná pôda zaberá 79 ha, trvalé trávnaté porasty majú výmeru 133 ha a zostatok je nevyužitá pôda. V súčasnosti je obhospodarovaná spoločnosťami Cameron s.r.o., Farma Papín s.r.o. a David Cichý. Okrem toho sa v obci nachádza predajňa potravín, ktorú prevádzkuje Magdaléna Kopejová a drevovýroba spoločnosti VIRATO s.r.o.

Školská infraštruktúra

Materská škola

Výchovu a vzdelávanie pre najmenšie deti v obci zabezpečuje Materská škola Zbudské Dlhé, ktorú navštevuje 11 detí. Materská škola je bez právnej subjektivity.

Fotografia č. 4 Materská škola Zbudské Dlhé

Zdroj: Project Consult, 2025

Základná škola

Základná škola je bez právnej subjektivity v rámci I. stupňa ju navštevuje v školskom roku 2024/2025 74 žiakov, predovšetkým z marginalizovanej rómskej komunity. Škola má 6 tried, z toho sú dve špeciálne triedy a súčasne absentuje telocvičňa. Základná škola pre žiakov II. stupňa sa nachádza v obci Koškovce.

Fotografia č. 5 Základná škola Zbudské Dlhé

Zdroj: Project Consult, 2025

Sociálne služby

Obec má schválený Komunitný plán sociálnych služieb na roky 2023 – 2030 a v ňom je zadefinovaných 12 priorít rozvoja sociálnych služieb v obci. Jedná sa zriadenie terénnej opatrovateľskej služby, zabezpečenie pobytovej sociálnej služby, zabezpečenie možnosti stravovania, zabezpečenie asistentov učiteľa, inklúziu MRK vo vzdelávaní, podporu rozvoja pracovných návykov, podporu bezbariérovosti, zavedenie nových sociálnych služieb, bytovú výstavbu, vybudovanie cyklotrasy a zavedenie sociálnej služby krízovej intervencie.

Zdravotnícka infraštruktúra

V obci nie je žiadna ambulancia a najbližšie zdravotné stredisko sa nachádza v obciach Koškovce a Radvaň nad Laborcom. Nemocnica s poliklinikou sa nachádza v okresných mestách Humenné a Medzilaborce.

Športová infraštruktúra

V obci sa nachádza futbalové ihrisko vrátane šatní.

Kultúrna infraštruktúra

V obci sa nachádza viacúčelová sála a obec každoročne organizuje veľký počet menších, prípadne väčších kultúrnych podujatí. Okrem toho je v obci Miestna ľudová knižnica, ktorej knižničný fond tvorí 2 262 knižných jednotiek, ktoré sú rozdelené na odbornú literatúru pre dospelých, krásnu

literatúru pre dospelých, odbornú literatúru pre deti a krásnu literatúru pre deti. Okrem toho je v obci školská knižnica pri základnej škole.

Cestovný ruch

Oblasť Laboreckej vrchoviny je ideálna pre vyznávačov alternatívneho aktívneho oddychu. Sú tu výborné možnosti na cykloturistiku. Laborecká vrchovina je znamenitým hubárskym revírom.

Samospráva

Obec Zbudské Dlhé je územný samosprávny a správny celok. Obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu obce, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom. Obecné zastupiteľstvo má 7 členov.

2.4 Identifikácia výziev, limitov a problémov z vonkajšieho prostredia

Pri analýze vonkajšieho prostredia sme sa opierali o územie Prešovského samosprávneho kraja (PSK) a okresu Humenné. Obec Zbudské Dlhé je súčasťou širšieho územia okresu Humenné. Na základe vykonaných analýz môžeme povedať, že vonkajšie prostredie obce Zbudské Dlhé sa v súčasnosti borí s mnohými socioekonomickými a inými rozvojovými problémami. Toto územie je charakteristické nižším priemerným HDP na obyvateľa v porovnaní s inými okresmi a kraji Slovenska. Podiel prílevu priamych zahraničných investícií do PSK je za poslednú dekádu taktiež najnižší v porovnaní s inými kraji v SR, čo má vplyv na štruktúru ekonomiky kraja, nízku modernizáciu výrobné základne, či absenciu sofistikovanejších technológií. To sa odzrkadľuje aj na trhu práce, nízkych priemerných mzdách oproti iným krajom v SR a tiež pretrvávajúcou vysokou migráciou obyvateľstva za prácou do iných regiónov SR, či do zahraničia.

Kraj tak ako aj okres majú značné problémy s trhom práce o čom svedčí vyššia miera evidovanej nezamestnanosti a vyšší počet uchádzačov o zamestnanie v porovnaní s inými kraji SR. Jedným z mála ukazovateľov, v ktorých dosahuje PSK pozitívne hodnoty je prírastok obyvateľov. Okres Humenné sa vyznačuje vysokým prirodzeným prírastkom a tiež pozitívnym migračným saldóm. Napriek uvedenému, vonkajšie prostredie obce Humenné má do budúcnosti primeraný socioekonomický potenciál, ktorý bude pozitívne ovplyvnený dobudovaním dopravnej infraštruktúry (výstavba D1 a R4 a i.) ako aj strategickou investíciou firmy Volvo a očakávané investície ďalších subdodávateľov pre túto investíciu.

Tabuľka č. 7 Vonkajší potenciál a výzvy

Vonkajší potenciál a výzvy	
Socioekonomické	• podnietenie záujmu o obec a jej okolie zo strany obyvateľov a potenciálnych návštevníkov, vyššia miera identifikácie sa s obcou a celkové dlhodobé posilňovanie vzťahu obyvateľov obce k svojmu bydlisku a jej okoliu. • vytváranie nových pracovných miest v obci a jej okolí, hlavne rozvojom tradičných vidieckych hospodárskych činností ako aj rozvojom cestovného ruchu.
Územno-technické	• rozvoj aglomerácie Vranov nad Topľou – Strážske – Humenné, • diaľnica D1 Bratislava – Bidovce – štátna hranica UA, • zvyšovanie celkovej atraktívnosti obce, predovšetkým však pre rodiny s deťmi a ďalší rozvoj IBV, • rozvoj spolupráce so susediacimi a partnerskými obcami.
Environmentálne	• zlepšovanie životných podmienok v krajine, teda aj v širšom okolí obce a priamo v obci, • zlepšenie životného prostredia a zavádzanie nových ekologických pravidiel.
Inštitucionálno-organizačné	• zlepšenie prostredia v obci, predovšetkým materiálne technického zabezpečenia pre poskytovanie verejných služieb. • zapojenie sa do projektových schém podporujúcich rozvoj regiónu a obce, vrátane možnosti získania

	finančných prostriedkov z fondov EÚ, či iných verejných zdrojov.
Problémy a limity	
Socioekonomické	• pretrvávajúce zaostávanie východného Slovenska, vrátane nízkych investícií a pretrvávajúcej nepriaznivej situácie na trhu práce, • nedostatočné riešenie problémov marginalizovaných rómskych komunít, • slabý záujem o investičné príležitosti zo strany investorov a celkové zhoršovanie podnikateľského prostredia na úrovni štátu, či regiónu, • emigrácie obyvateľstva mimo obec, hlavne odlev mladých ľudí.
Územno-technické	• postupné znehodnocovanie a zánik hodnôt dejinného, kultúrno-historického a prírodno-krajinného potenciálu obce, • znižovanie atraktívnosti života vo vidieckom priestore neriešením aktuálnych problémov rozvoja obce a regiónu, • nepostačujúce využívanie daností prírodného prostredia pre rozvoj turistiky a cyklistických cestičiek.
Environmentálne	• nerozvinutá základná environmentálna infraštruktúra na úrovni regiónu, • nedostatočné využívanie obnoviteľných zdrojov energií.
Inštitucionálno-organizačné	• vo viacerých vonkajších ohrozeniach (zmena legislatívy, zmena financovania obcí), ktoré môžu obci spôsobiť neočakávané problémy.

Zdroj: Project Consult, 2025

Fotografia č. 6 Pohľad na zástavbu rodinných domov v obci

Zdroj: Project Consult, 2025

2.5 Strom výziev a problémov

Za účelom sprehľadnenia je vhodné výzvy, potenciály, limity a problémy znázorniť v podobe stromu výziev a problémov vizualizujúceho ich hierarchiu:

Strom potenciálov a výziev

akceptabilná geografická poloha a primeraná dopravná dostupnosť,
veková štruktúra obyvateľstva s potenciálom ďalšieho rastu počtu obyvateľstva,
pracovné príležitosti v dostupnej vzdialenosti,
vybudovaná základná infraštruktúra, ktorú sa čiastočne darí modernizovať,
kvalitné životné prostredie obce s vidieckym charakterom,
aktívne vedenie obce,
podpora IBV zo strany obce,
vybudovaná environmentálna infraštruktúra,
zavedený triedený zber,
zlepšovanie životných podmienok v krajine, teda aj v širšom okolí obce a priamo v obci,
zlepšenie životného prostredia a zavádzanie nových ekologických pravidiel
zapojenie obce sa do projektových schém podporujúcich rozvoj regiónu a obce, vrátane možnosti
získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, či iných verejných zdrojov.

Strom problémov a limitov

pretrvávajúce zaostávanie východného Slovenska, vrátane nízkych investícií a pretrvávania nepriaznivej situácie na trhu práce,
segregovaná rómska osada mimo obce,
absencia bezpečného chodníka z osady do obce,
nedostatočné využívanie obnoviteľných zdrojov energií,
neusporiadanosť vlastníckych vzťahov,
starnutie obyvateľstva,
absencia objektu telocvične pri základnej škole,
nedostatok finančných zdrojov na rozvojové programy,
postupné znehodnocovanie a zánik hodnôt dejinného, kultúrno-historického a prírodno-krajinného potenciálu obce,
nepostačujúce využívanie daností prírodného prostredia pre rozvoj turistiky a cyklistických cestičiek.

2.6 Výstupy SWOT analýzy pre voľbu typu stratégie

SWOT je analýza vnútorných silných a slabých stránok obce. V súvislosti s vonkajšími príležitosťami a hrozbami na predmetnom trhu SWOT analýza je nástroj strategického plánovania používaný na hodnotenie silných a slabých stránok, príležitostí a hrozieb obce so snahou uskutočniť určitý cieľ. Zahrňuje monitorovanie interného aj externého prostredia obce s cieľom vypracovať účinnú rozvojovú stratégiu. Výstupom SWOT analýzy je nielen identifikácia silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození, ale aj návrh integrovaného „spojeneckého“ prístupu.

Tabuľka č.8 SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
- primeraný podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov obce, - prijateľná kvalita životného prostredia, - bezpečné, poznateľné a viac osobné prostredie, dobré možnosti komunikácie v porovnaní s väčšími mestami, - početné rodinné väzby v obci a blízkosť príbuzných, - dostupnosť materského a základného školstva, - zodpovedajúce možnosti pre športovanie a turistiku v okolí obce, - tradičné kultúrne a spoločenské podujatia, - obnovené centrum obce, - vysoká angažovanosť obce o spoluprácu s ďalšími obcami a lokálnymi partnermi v riešení spoločných problémov, - kultúrny dom ako kultúrne a spoločenské centrum v obci, - obecná knižnica, - vybudovaný kamerový systém, - vybudované detské ihriská, - vybudovaná sieť na rozvod elektrickej energie a plynu, - existencia vodovodu, kanalizačnej siete a ČOV, - pokrytie mobilným signálom, - územie obce bez starých environmentálnych záťaží,	- slabšia dopravná dostupnosť krajských miest, - nezamestnanosť a vysoká pracovná migrácia, - nízke možnosti zamestnania v obci, - nedostatočná vzdelanostná úroveň príslušníkov marginalizovanej rómskej komunity, - vysoký podiel žiakov opakujúcich ročník na základnej škole, - segregovaná rómska osada mimo obce, - vysoký podiel sociálne odkázaných obyvateľov, - absencia zdravotníckej infraštruktúry, - nedostatočné sociálne služby, - potreba vybudovania domova sociálnych služieb, - absencia miestnej občianskej a preventívnej služby, - nepostačujúce využívanie OZE, - nutnosť obnovy strechy a fasády obecného úradu, - chýbajúca telocvičňa pri základnej škole, - potreba rozšírenia kanalizácie v južnej časti obce a v rómskej osade, - nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj verejných služieb, - zlý technický stav niektorých miestnych komunikácií a chodníkov, - chýbajúce chodníky z rómskej osady k obecnému úradu a od obecného úradu k materskej škole vrátane rigolov, - čierne skládky,

• prijateľná poloha obce na spojnici medzi mestami Humenné a Medzilaborce v línii významnej rozvojovej osi, • železničná trať č. 191 Michalany – Ľupkôv, • NATURA 2000 Laborecká vrchovina, • dobrá dopravná dostupnosť. • proaktívne vedenie obce, • skúsenosti obce s manažmentom projektov, • dobré hospodárenie obce v poslednom období so schopnosťou pripravovať projekty a spolufinancovať ich.	• nedostatočne využitie prírodných hodnôt a tradícií pre potreby cestovného ruchu • absencia cyklotrás vedúcich cez kataster obce a cyklistické cestičky nie sú vybudované ani v obci, • nedostatok zdrojov na modernizáciu a optimalizáciu zabezpečenia vlastných technických služieb v obci (nutnosť externých dodávok a služieb).
Príležitosti	Ohrozenia
• podpora projektov zameraných na zlepšenie života marginalizovanej rómskej komunity, • modernizácia železničnej trate Michalany – Ľupkôv, • obnova Múzea moderného umenia Andy Warhola v Medzilaborciach, • dobudovanie kanalizačnej siete, • rozvoj aglomerácie Vranov nad Topľou – Strážske – Humenné, • rozvoj spolupráce so susediacimi a partnerskými obcami, • aktívna spolupráca medzi obcou a podnikateľmi, • podpora projektov rozvoja bývania v obci, • možnosť získania zdrojov v rámci miestnej akčnej skupiny, • podpora rozvoja sociálnych služieb, a iných opatrení, projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín, • využívanie dotačných nástrojov a finančných mechanizmov v oblasti rozvoja ľudských zdrojov a aktívnych opatrení trhu práce, • orientácia na efektívne partnerstvá a spoluprácu aktérov regionálneho rozvoja, • zvyšujúci sa záujem o vidiecky cestovný ruch, cykloturistiku a bioprodukty, • rozvoj nepotravinárskeho poľnohospodárstva - diverzifikácia tradičných činností poľnohospodárskych subjektov, • využitie finančných prostriedkov Európskej Únie, dotácií a fondov pre budovanie a modernizáciu verejnej infraštruktúry, realizáciu rozvojových projektov na podporu podnikania, poľnohospodárskych činností i cestovného ruchu, • vytvorenie efektívneho marketingu obce i širšieho regiónu, • zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľstva v oblasti životného prostredia, • realizovanie projektov zameraných na zlepšenie stavu životného prostredia vo všetkých jeho zložkách v spolupráci s ďalšími aktérmi, • rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby, • realizácia národných i cezhraničných projektov podporujúcich využitie obnoviteľných zdrojov energie.	• odchod mladých ľudí a pracovnej sily do miest a iných regiónov, • nárast počtu starých občanov, • zníženie podpory zaostávajúcich regiónov zo strany EÚ a vlády SR, • nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj sociálnej infraštruktúry, • postoje a predsudky zo strany zamestnávateľov pri zamestnávaní občanov z marginalizovanej rómskej komunity, • prehľbovanie sociálnych a ekonomických problémov na národnej úrovni s dopadom na životnú úroveň obyvateľov obce, • zhoršovanie zdravotného stavu obyvateľstva, • vplyv nežiaducich javov na deti a mládež, • nedostatočne motivujúca legislatíva pre rizikové skupiny v oblasti nezamestnanosti a vzrastajúci počet ľudí ohrozených chudobou. • znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia, • nedostatočná podpora cestovného ruchu zo strany štátu a VÚC, • zvyšovanie komunikačnej a administratívnej náročnosti výkonu činností verejnej správy vo vzťahu k externému, ako aj internému prostrediu. • pretrvávajúci tlak na životné prostredie a pôvodnú krajinu z pohľadu ďalšej urbanizácie krajiny, • zmeny v životnom prostredí na miestnej a globálnej úrovni a s tým spojené riziká a škody, • pretrvávajúce zaostávanie východného Slovenska, • zhoršovanie podnikateľského prostredia na regionálnej a národnej úrovni, • medzinárodná izolácia Slovenska a vojna na Ukrajine.

Zdroj: Project Consult, 2025

2.7 Výstup benchmarkingu v kontexte širšieho územia

Benchmarking je proces porovnávania výkonnosti, procesov či štandardov organizácie s tými najlepšimi vo svojom odvetví. Táto metóda umožňuje identifikovať silné a slabé stránky a poskytuje dôležité poznatky na zlepšenie výkonu a konkurencieschopnosti. Súčasťou programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je aj identifikácia možných prístupov a nástrojov pre riešenie výziev a problémov a kapitalizáciu potenciálov (získanie úžitku z potenciálov), ktoré sa osvedčili v domácej alebo medzinárodnej praxi. Pri analýze príkladov dobrej praxe je dôležité nielen identifikovať ich pozitívne prvky, ale aj možné obmedzenia prenosu skúseností vyplývajúce z rôznych východiskových situácií, rozdielných legislatívnych, sociálnych, ekonomických, či geografických prostredí a pod. Pre obec sú zaujímavé skúsenosti takých obcí, ktoré dokázali udržať rastúci trend počtu obyvateľov vďaka zatraktívneniu obce z pohľadu bývania pre všetky generácie obyvateľov a na strane druhej vedeli ťažiť aj z trendu presunu časti obyvateľstva z miest do okolitých vidieckych obcí s výhodnou polohou a dobrou dopravnou dostupnosťou.

2.8 Identifikácia disparít a faktorov rozvoja

Identifikácia disparít a nadväzujúce vymedzenie cieľových skupín je v súlade so zadaním z vypracovanej analýzy SWOT ako aj analýzy zdrojov obce. Dôležitým východiskovým rámcom pre vymedzenie cieľových skupín so sústredenou podporou obce a stanovenie relevantných opatrení, ktoré by mali riešiť existujúce nerovnosti a rozdiely sú vybrané strategické a koncepcné dokumenty spracované na národnej a regionálnej úrovni, ako aj vo vzťahu k štátnym legislatívnym normám zaväzujúcim obec poskytovať svojim obyvateľom balík verejných služieb v danom rozsahu a kvalite. Na odvetvové disparity treba pozerať ako na nerovnosti, neodôvodnené rozdiely, či nezhody medzi potenciálom a jeho súčasným využitím. Ich identifikácia vychádza z porovnania zistených silných a slabých stránok, ktoré sú uvedené vo SWOT analýze. Pôsobenie silných stránok obce je oslabované negatívnymi vplyvmi jej slabých stránok. Silné stránky sú potenciálom, ktorý je možné využiť pre budúci rozvoj, je ale nutné zlepšiť alebo odstrániť príslušné slabé stránky tak, aby mohli byť silné naplno využité.

SWOT analýza obce preukázala nasledovné disparity i faktory jej rozvoja:

Hlavné disparity rozvoja obce:

- odliv pracovných síl, hlavne absolventov škôl a mladých ľudí v dôsledku nedostatku vhodných pracovných miest,
- segregovaná rómska osada mimo obce,
- absencia bezpečného chodníka z osady do obce,
- nedostatočné využívanie obnoviteľných zdrojov energií,
- neusporiadanosť vlastníckych vzťahov,
- zlý technický stav niektorých verejných budov vyžadujúcich si rekonštrukciu,
- nízka úroveň podnikania obyvateľov,
- nedostatočná kvalita verejných služieb občanom a podnikateľskej sféry,
- slabá spolupráca aktérov regionálneho rozvoja na miestnej a regionálnej úrovni, nedostatočné využívanie potenciálu členstva obce v združeniach, spolkoch a klastroch,

- nedostatočná a nedobudovaná technická infraštruktúra v obci (telocvičňa, chodníky, cyklistické chodníky),
- nedostatok kvalitných verejných priestorov pre kultúrne, spoločenské, či športové vyžitie obyvateľov,
- chýbajúce sociálne služby a sociálna infraštruktúra.

Hlavné faktory rozvoja obce:

- zánietení občania majúci záujem o ďalší rozvoj obce, vrátane množstva vlastných iniciatív,
- čiastočne vybudovaná základná infraštruktúra v obci, vrátane rozvoja IBV a tiež potenciál budovania bytových domov s podporou ŠFRB,
- rozvinutá environmentálna infraštruktúra,
- rozvoj aglomerácie Vranov nad Topľou – Strážske – Humenné,
- skúsenosti a možnosť využívania európskych štrukturálnych a investičných fondov pre rozvoj obce,
- posilňovanie kapacity a efektivity verejnej správy na úrovni obce,
- vytváranie synergických efektov pri využívaní rozvojových faktorov prostredníctvom partnerstva so strategickými sociálno-ekonomickými partnermi ako je členstvo v Občianskom združení MAS Pod Vihorlatom,
- vybudované cezhraničné partnerstvá s možnosťami rozvoja spoločných projektov

Fotografia č.7 Nová zástavba v obci

Zdroj: Project Consult, 2025

3. Rozvojová stratégia

3.1 Vízia rozvoja a strategický cieľ

Vízia obce Zbudské Dlhé do roku 2030

Obec Zbudské Dlhé vytvára priaznivé podmienky pre harmonický život obyvateľov.

Chceme, aby v roku 2030 boli Zbudské Dlhé:

- bezpečnou, dobre hospodáriacou a vhodne riadenou obcou,
- obcou aktívne podporujúcou rozvoj podnikania a kvalitnej infraštruktúry,
- obcou chrániacou a zveľaďujúcou kultúrne i prírodné dedičstvo,
- obcou uvedomelých, sebavedomých a vzdelaných ľudí, s pozitívnym a aktívnym prístupom k činnostiam na rozvoj komunity,
- obcou vhodnou pre život obyvateľov.

Hlavný cieľ

Trvalé zvyšovanie kvality života obyvateľov obce Zbudské Dlhé, rozvoj jej ekonomickej výkonnosti, zvýšenie jej konkurencieschopnosti pri zabezpečení trvale udržateľného rozvoja a celkovej atraktivity vidieckeho priestoru.

3.2 Štruktúra priorít a ich väzby

Hlavný cieľ bude napĺňaný prostredníctvom realizácie strategických cieľov združených do 3 priorít, ktoré sú rovnocenné a navzájom na seba nadväzujú:

Prioritná oblasť 1: Environmentálna

Strategický cieľ 1. 1. Ochrana životného prostredia a rozvoj environmentálnej infraštruktúry v obci

Prioritná oblasť 2: Ekonomicko-hospodárska

Strategický cieľ 2.1. Moderná samospráva atraktívna pre všetkých

Prioritná oblasť 3: Sociálna

Strategický cieľ 3.1. Sociálna a inkluzívna obec

Tabuľka č.9 Prioritné oblasti

Prioritné oblasti		
Environmentálna	Ekonomicko-hospodárska	Sociálna
Ciele prioritných oblastí		

Zdravé životné prostredie v obci vhodné pre súčasné zachovanie prírodného dedičstva a zároveň pre rozvoj cestovného ruchu.	Trvalo udržateľný hospodársky rozvoj založený na miestnych iniciatívach a zdrojoch, na dobrej spolupráci s podnikateľskými subjektmi. Neoddeliteľnou súčasťou je moderná samospráva poskytujúca služby na úrovni 21. storočia	Kvalitné sociálne služby zabezpečujúce spokojnosť medzi obyvateľmi obce, vytváranie podmienok pre riešenie problémov súvisiacich so starnutím populácie a zabezpečenie podmienok pre aktívny oddych.
--	---	--

Zdroj: Project Consult, 2025

Environmentálna oblasť

V tejto oblasti je cieľom ochrana životného prostredia a zabezpečenie ďalšieho rozvoja obce. Najväčšou prioritou je rozšírenie kanalizácie a dobudovanie odvodňovacích rigolov pozdĺž hlavnej cesty a v rómskej osade. Potrebne je aj riešiť ďalšie znižovanie energetickej náročnosti verejných objektov.

Ekonomicko-hospodárska oblasť

Cieľom je posilňovanie ekonomickej výkonnosti a zvyšovanie atraktívnosti obce. Obec Zbudské Dlhé sa v tejto oblasti zameria na využitie potenciálu obce a regiónu hlavne vo väzbe na tradičné vidiecke činnosti ako je poľnohospodárska prvovýroba, cestovný ruch, ale aj ďalšie drobné výrobné prevádzky a služby. Vízia predpokladá využitie vnútorného potenciálu pre rozvoj tradičných výrobných činností, ale aj vytváranie podmienok pre industrializáciu územia obce. Neoddeliteľnou súčasťou je fungujúca moderná samospráva a dobudovanie základnej komunikačnej siete, najmä bezpečného chodníka z rómskej osady do centra obce.

Sociálna oblasť

Cieľom oblasti je starostlivosť o ľudské zdroje, zvýšenie ich kvality a podpora bývania. Obec považuje kvalitu ľudských zdrojov za podstatný faktor svojho ďalšieho rozvoja, ktorého dynamika rozhodne o úspešnosti v naplnení stanovených cieľov vo všetkých prioritných oblastiach. Vízia predpokladá pozitívny vzťah občanov k obci, otvorenosť a poskytovanie bezpečia a možnosti kvalitne bývať. Cieľom je zabezpečiť základné služby pre rodiny s deťmi ako aj pre starších obyvateľov obce. Súčasne chce zlepšiť kvalitu a úroveň života príslušníkov marginalizovanej rómskej komunity.

3.3 Systém cieľov, ich súvislosti, indikátory a strom cieľov

V spojitosti na definované prioritné oblasti a strategické ciele sa zdefinovali špecifické ciele, ktoré sú splniteľné v krátkodobom časovom horizonte. Hierarchický systém cieľov je zobrazený v tzv. strome cieľov, ktorý zobrazí všetky špecifické ciele, ich jednotlivé úrovne s ohľadom na ich prioritizáciu a vzájomné väzby.

Tabuľka č.10 Systém cieľov

Vízia		
Obec Zbudské Dlhé vytvára priaznivé podmienky pre harmonický život obyvateľov.		
Hlavný cieľ		
Trvalé zvyšovanie kvality života obyvateľov obce Zbudské Dlhé rozvoj jej ekonomickej výkonnosti, zvýšenie jej konkurencieschopnosti pri zabezpečení trvale udržateľného rozvoja a celkovej atraktivity vidieckeho priestoru.		
Prioritné oblasti		
Environmentálna	Ekonomicko-hospodárska	Sociálna
Strategické ciele		
Ochrana životného prostredia	Moderná samospráva atraktívna pre všetkých	Sociálna a inkluzívna obec
Špecifické ciele		
Špecifický cieľ 1.1.1 - Environmentálna infraštruktúra a vodné hospodárstvo	Špecifický cieľ 2.1.1 - Miestne komunikácie	Špecifický cieľ 3.1.1 - Sociálna starostlivosť
Špecifický cieľ 1.1.2 – Zvyšovanie energetickej efektívnosti a podpora OZE	Špecifický cieľ 2.1.2 – Cestovný ruch	Špecifický cieľ 3.1.2 - Výstavba zariadenia sociálnych služieb
	Špecifický cieľ 2.1.3 – Územnoplánovacia dokumentácia	Špecifický cieľ 3.1.3 - - Výstavba objektu telocvične pri základnej škole
		Špecifický cieľ 3.1.4 – Podpora bývania
		Špecifický cieľ 3.1.5 - Vytvorenie Miestnej občianskej a preventívnej služby
		Špecifický cieľ 3.1.6 - Pozemkové úpravy

Zdroj: Project Consult, 2025

Systém cieľov a k nim viažucich sa nástrojov je detailnejšie popísaný v prehľadnej tabuľkovej forme. Súčasťou popisu je aj identifikácia väzby na ostatné ciele PHSR, prípadne ostatných relevantných stratégií, identifikácia ukazovateľov viažucich sa k nemu, identifikácia aké nástroje/opatrenia/aktivity resp. naplnenie akých cieľov nižšej úrovne povedie k jeho naplneniu. Detailný popis ďalej obsahuje aj dopady jeho dosiahnutia na cieľové skupiny, predpoklady a riziká naplnenia daného cieľa a prioritu plnenia daného cieľa.

Ukazovatele definované vo vzťahu k definovaným prioritám a cieľom umožňujú sledovanie plnenia jednotlivých cieľov a napĺňania vízie a hlavného cieľa a priorít. K jednotlivým ukazovateľom sa určia ich východiskové a cieľové hodnoty vrátane väzby na ukazovatele definované v nadradených strategických dokumentoch, a tiež presné zdroje údajov na sledovanie hodnôt ukazovateľov pre zabezpečenie kontroly ich dostupnosti. Napĺňanie cieľov môže byť sledované buď jedným ukazovateľom alebo niekoľkými vzájomne sa dopĺňujúcimi ukazovateľmi.

Tabuľka č.11 Systém cieľov a ich väzby

PRIORITNÁ OBLASŤ	Environmentálna					
STRATEGICKÝ CIEĽ	Ochrana životného prostredia					
Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje		
1.1.1 Environmentálna infraštruktúra a vodné hospodárstvo	2026 -2030	Hlavný partner	Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s.	Znečistenie vodných tokov, povrchových a podzemných vôd,		
		Spolupracujúci partneri	Obec Zbudské Dlhé, verejnosť, miestne prevádzky			
	Väzba na nadradené a sektorálne stratégie		Väzba na ostatné ciele PHSR		Očakávaný dopad	
	Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu
	Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030, Partnerská dohoda SR na roky 2021 - 2027, Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2021 - 2030	Dobudovanie kanalizácie	Špecifický cieľ 1.1.1	Vybudovanie nových vetiev kanalizácie v južnej časti obce	obyvateľstvo, miestne prevádzky	Zníženie znečistenia vôd na najnižšiu možnú mieru
	Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu					
	Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanie	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie
	Dĺžka novovybudovanej kanalizácie	výstupový	Evidencia OcÚ	0	1 000 m	Áno

Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje		
Špecifický cieľ 1.1.2 – Zvyšovanie energetickej efektívnosti a OZE	2025-2027	Hlavný partner	Obec Zbudské Dlhé	Zmena klímy, úspora nákladov na energie, zníženie energetickej náročnosti obecného úradu a kultúrneho domu prostredníctvom zavedenia inovatívnej technológie na výrobu tepla a elektriny z OZE s použitím tepelných čerpadel vzduch/voda, elektrických čerpadel a fotovoltických zariadení		
		Spolupracujúci partneri	verejnosť			
	Väzba na nadradené a sektorálne stratégie		Väzba na ostatné ciele PHSR		Očakávaný dopad	
	Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu
	Partnerská dohoda SR na roky 2021 -	Odolnosť voči klimatickým zmenám,	Špecifický cieľ 1.1.2	-	Občania, podnikatelia, zamestnanci obce	Energetické a finančné úspory

	2027, Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2021 – 2030	znižovanie uhlíkovej stopy				
Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu						
	Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanie	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie
	Zníženie ročnej spotreby energie	výstupový	Evidencia OcÚ	-	-	Áno

PRIORITNÁ OBLASŤ	Ekonomicko-hospodárska					
STRATEGICKÝ CIEĽ	Moderná samospráva atraktívna pre všetkých					
Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje		
Špecifický cieľ 2.1.1 - Miestne komunikácie	2026 -2030	Hlavný partner	Obec Zbudské Dlhé	Zvýšenie bezpečnosti, výstavba chodníkov popri ceste 2. triedy č. II/559 z rómskej osady na severný okraj obce		
		Spolupracujúci partneri	Obyvatelia rómskej osady, rodičia detí a deti navštevujúce materskú a základnú školu,			
	Väzba na nadradené a sektorálne stratégie		Väzba na ostatné ciele PHSR		Očakávaný dopad	
	Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu
	Partnerská dohoda SR na roky 2021 - 2027, Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2021 – 2030	Priamo podporuje napĺňanie cieľov v danej oblasti	Špecifický cieľ 2.1.1	-	Obyvateľstvo, miestne prevádzky, návštevníci obce	Zlepšenie podmienok pre život, zlepšenie dopravnej obslužnosti
	Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu					
	Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanie	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie
	Dĺžka modernizovaných /novovytvorených miestnych komunikácií	výstupový	Evidencia OcÚ	-	1 800 m	Áno

Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje		
	2026-2030	Hlavný partner	Obec Zbudské Dlhé	Modernizácia miestnej komunikácie v rómskej osade a prístupovej komunikácie vrátane dažďovej kanalizácie.		

Špecifický cieľ 2.1.1 - Miestne komunikácie		Spolupracujúci partneri	Obyvatelia rómskej osady, prevádzky			
	Väzba na nadradené a sektorálne stratégie		Väzba na ostatné ciele PHSR		Očakávaný dopad	
	Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Stratégia
	Partnerská dohoda SR na roky 2021 - 2027, Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2021 – 2030	Priamo podporuje napĺňanie cieľov v danej oblasti	Špecifický cieľ 2.1.1	-	Obyvateľstvo, miestne prevádzky, návštevníci obce	Zlepšenie podmienok pre život, zlepšenie dopravnej obslužnosti
	Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu					
	Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanie	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Názov indikátora
	Dĺžka modernizovaných /novovytváraných miestnych komunikácií	výstupový	Evidencia OcÚ	-	2 000 m	Áno

Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje		
Špecifický cieľ 2.1.1 - Miestne komunikácie	2026-2027	Hlavný partner	Obec Zbudské Dlhé	Výstavba chodníka pre peších a dažďovej kanalizácie od severného okraja obce po obecný úrad. Pre túto investíciu je spracovaná projektová dokumentácia.		
		Spolupracujúci partneri	Obyvatelia, prevádzky			
	Väzba na nadradené a sektorálne stratégie		Väzba na ostatné ciele PHSR		Očakávaný dopad	
	Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Stratégia
	Partnerská dohoda SR na roky 2021 - 2027, Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2021 – 2030	Priamo podporuje napĺňanie cieľov v danej oblasti	Špecifický cieľ 2.1.1	-	Obyvateľstvo, miestne prevádzky, návštevníci obce	Zlepšenie podmienok pre život, zlepšenie dopravnej obslužnosti
	Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu					
	Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanie	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Názov indikátora
	Dĺžka modernizovaných /novovytváraných miestnych komunikácií	výstupový	Evidencia OcÚ	-	383 m	Áno
	Dĺžka dažďovej kanalizácie	výstupový	Evidencia OcÚ	-	376 m	Áno

Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje		
------------------	-----------------	---------------------------------	--	--	--	--

Špecifický cieľ 2.1.1 - Miestne komunikácie	2025	Hlavný partner	Obec Zbudské Dlhé	Rekonštrukcia miestnej komunikácie od stredu obce po objekt materskej školy. Pre túto investíciu je spracovaná projektová dokumentácia a získané všetky potrebné povolenia, ako aj ukončené verejné obstarávanie.		
		Spolupracujúci partneri	Obyvatelia, prevádzky, rodičia detí a deti navštevujúce materskú školu			
	Väzba na nadradené a sektorálne stratégie		Väzba na ostatné ciele PHSR		Očakávaný dopad	
	Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Stratégia
	Partnerská dohoda SR na roky 2021 - 2027, Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2021 – 2030	Priamo podporuje napĺňanie cieľov v danej oblasti	Špecifický cieľ 2.1.1	-	Obyvateľstvo, miestne prevádzky, návštevníci obce	Zlepšenie podmienok pre život, zlepšenie dopravnej obslužnosti
	Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu					
	Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanie	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Názov indikátora
	Dĺžka modernizovaných /novovytvorených miestnych komunikácií	výstupový	Evidencia OcÚ	-	174 m	Áno

Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje		
Špecifický cieľ 2.1.2 - Cestovný ruch	2026-2030	Hlavný partner	Obec Zbudské Dlhé	Niektoré oddychovo-rekreačné plochy v obci majú nevyhovujúci stav. Príroda a okolie obce sú vhodné pre širokú škálu voľnočasových aktivít. Vhodné podmienky pre rozvoj špecifických foriem rekreácie v rozptýlenom osídlení, a to najmä pre agroturistiku a chalupárčenie. Súčasne je cieľom rozšíriť ponuku športovej infraštruktúry, vrátane lokálnych cyklotrás a súvisiacich oddychových zón		
		Spolupracujúci partneri	Obyvateľstvo, miestne prevádzky, investori v CR			
	Väzba na nadradené a sektorálne stratégie		Väzba na ostatné ciele PHSR		Očakávaný dopad	
	Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu
	Partnerská dohoda SR na roky 2021 - 2027, Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2021 – 2030	Priamo podporuje napĺňanie cieľov v danej oblasti	Špecifický cieľ 2.1.2	-	Obyvateľstvo, miestne prevádzky, návštevníci obce	Zlepšenie podmienok pre život, rozšírenia služieb
	Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu					
	Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanie	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie
	Počet obnovených/vytvorených oddychovo-rekreačných	výstupový	Evidencia OcÚ	-	-	Áno

	plôch a športovísk					
	Počet nových druhov rekreačno-relaxačných a športových aktivít	výstupový	Evidencia OcÚ	-	-	Áno

Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje		
Špecifický cieľ 2.1.3 - Územnoplánovací a dokumentácia	2026-2028	Hlavný partner	Obec Zbudské Dlhé	Vypracovanie nového územného plánu obce		
		Spolupracujúci partneri	Obyvateľstvo, miestne prevádzky, mimovládne organizácie			
	Väzba na nadradené a sektorálne stratégie		Väzba na ostatné ciele PHSR		Očakávaný dopad	
	Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu
	Partnerská dohoda SR na roky 2021 - 2027, Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2021 – 2030	Priamo podporuje napĺňanie cieľov v danej oblasti	Špecifický cieľ 2.1.3	-	Obyvateľstvo, miestne prevádzky, developeri	Získanie základného nástroja na reguláciu rozvoja obce, jasné pravidlá rozvoja obce
	Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu					
	Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanie	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie
	Počet nových územnoplánovacích dokumentácií	výstupový	Evidencia OcÚ	0	1	Áno

PRIORITNÁ OBLASŤ	Sociálna					
STRATEGICKÝ CIEĽ	Sociálna a inkluzívna obec					
Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje		
Špecifický cieľ 3.1.1 - Sociálne služby	2025-2030	Hlavný partner	Obec Zbudské Dlhé	Zlepšenie dostupnosti a rozšírenie ponuky poskytovaných sociálnych služieb napr. donáška jedál, sociálny taxík, či opatrovateľskej služby.		
		Spolupracujúci partneri	Obyvateľstvo, mimovládne organizácie			
	Väzba na nadradené a sektorálne stratégie		Väzba na ostatné ciele PHSR		Očakávaný dopad	
	Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu
	Partnerská dohoda SR na roky 2021 - 2027, Program hospodárskeho	Priamo podporuje napĺňanie cieľov v danej oblasti	Špecifický cieľ 3.1.1	-	Obyvateľstvo	Zlepšenie podmienok pre život, rozšírenie sociálnych služieb

	rozvoja a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2021 – 2030, Komunitný plán sociálnych služieb obce Zbudské Dlhé 2023-2030					
Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu						
Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanie	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie	
Počet zavedených nových druhov sociálnych služieb	výstupový	Evidencia OcÚ	-	-	Áno	

PRIORITNÁ OBLASŤ	Sociálna					
STRATEGICKÝ CIEĽ	Sociálna a inkluzívna obec					
Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje		
Špecifický cieľ 3.1.2 - Výstavba zariadenia sociálnych služieb	2026-2030	Hlavný partner	Obec Zbudské Dlhé	Výstavba nového zariadenia sociálnych služieb, kde bude zriadené celoročné pobytové zariadenie pre seniorov s kapacitou 30 osôb a v oddelenej časti bude zriadená ambulantná časť – denný stacionár pre seniorov, jedáleň a práčovňa.		
		Spolupracujúci partneri	Obyvateľstvo, mimovládne organizácie			
	Väzba na nadradené a sektorálne stratégie		Väzba na ostatné ciele PHSR		Očakávaný dopad	
	Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu
	Partnerská dohoda SR na roky 2021 - 2027, Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2021 – 2030, Komunitný plán sociálnych služieb obce Zbudské Dlhé 2023-2030	Priamo podporuje napĺňanie cieľov v danej oblasti	Špecifický cieľ 3.1.2	-	Obyvateľstvo	Zlepšenie podmienok pre život, rozšírenie sociálnych služieb
	Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu					
	Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanie	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie
	Kapacita podporených zariadení sociálnych služieb	výstupový	Evidencia OcÚ	0	30	Áno

Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje		
-------------------------	------------------------	--	--	---	--	--

Špecifický cieľ 3.1.3 - Výstavba objektu telocvične pri základnej škole	2026-2028	Hlavný partner	Obec Zbudské Dlhé	Vybudovanie novostavby telocvične pre potreby 1. až 4. ročníka základnej školy. Súčasťou návrhu je vytvorenie vonkajšej edukačnej záhrady, spevnených plôch a napojenia objektu na rozvody inžinierskych sietí. Pre túto investíciu je spracovaná projektová dokumentácia a získané všetky potrebné povolenia.		
		Spolupracujúci partneri	Základná škola Zbudské Dlhé, rodičia detí a deti navštevujúcich základnú školu			
	Väzba na nadradené a sektorálne stratégie		Väzba na ostatné ciele PHSR		Očakávaný dopad	
	Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu
	Partnerská dohoda SR na roky 2021 - 2027, Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2021 - 2030, Komunitný plán sociálnych služieb obce Zbudské Dlhé 2023-2030	Priamo podporuje napĺňanie cieľov v danej oblasti	Špecifický cieľ 3.1.3	-	Obyvateľstvo	Zlepšenie vybavenia územia základnou infraštruktúrou a službami.
	Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu					
	Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanie	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie
	Počet nových vybudovaných objektov telocviční	výstupový	Evidencia OcÚ	0	1	Áno

Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje		
Špecifický cieľ 3.1.4 - Podpora bývania	2025-2030	Hlavný partner	Obec Zbudské Dlhé	Zlepšenie kvality bývania, posilnenie vybavenia územia technickou infraštruktúrou, zvýšenie počtu obyvateľov		
		Spolupracujúci partneri	Obyvateľstvo, Podnikateľské subjekty			
	Väzba na nadradené a sektorálne stratégie		Väzba na ostatné ciele PHSR		Očakávaný dopad	
	Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu
	Partnerská dohoda SR na roky 2021 - 2027, Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2021 - 2030, Komunitný plán sociálnych služieb obce Zbudské Dlhé 2023-2030	Priamo podporuje napĺňanie cieľov v danej oblasti	Špecifický cieľ 3.1.4	-	Obyvateľstvo, najmä sociálne znevýhodnené rodiny	Zlepšenie vybavenia územia technickou infraštruktúrou a službami, pozemky pripravené pre IBV
Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu						

Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanom	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie
Počet nových domov/bytov	výstupový	Evidencia OcÚ	-	-	Áno

Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje		
Špecifický cieľ 3.1.5 - Vytvorenie Miestnej občianskej a preventívnej služby	2026-2028	Hlavný partner	Obec Zbudské Dlhé	Miestna občianska a preventívna služba 4 členmi z príslušníkov MRK		
		Spolupracujúci partneri	Obyvateľstvo, príslušníci MRK			
	Väzba na nadradené a sektorálne stratégie		Väzba na ostatné ciele PHSR		Očakávaný dopad	
	Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu
	Partnerská dohoda SR na roky 2021 - 2027, Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2021 - 2030, Komunitný plán sociálnych služieb obce Zbudské Dlhé 2023-2030	Priamo podporuje napĺňanie cieľov v danej oblasti	Špecifický cieľ 3.1.5	-	Obyvateľstvo, najmä príslušníci MRK	Zvýšenie bezpečnosti a zlepšenie verejného poriadku
	Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu					
Názov indikátora		Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanom	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie
Počet nových pracovných miest		výstupový	Evidencia OcÚ	0	4	Áno

Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje		
Špecifický cieľ 3.1.6 - Pozemkové úpravy	2025-2028	Hlavný partner	Obec Zbudské Dlhé	Vykonanie projektu jednoduchých pozemkových úprav v katastrálnom území obce Zbudské Dlhé pod osídlením marginalizovanej rómskej komunity.		
		Spolupracujúci partneri	Obyvateľstvo, príslušníci MRK			
	Väzba na nadradené a sektorálne stratégie		Väzba na ostatné ciele PHSR		Očakávaný dopad	
	Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu
	Partnerská dohoda SR na roky 2021 - 2027, Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho	Priamo podporuje napĺňanie cieľov v danej oblasti	Špecifický cieľ 3.1.6	-	Obyvateľstvo, najmä príslušníci MRK	usporiadanie právnych vzťahov k pozemkom

	kraja na roky 2021 – 2030, Komunitný plán sociálnych služieb obce Zbudské Dlhé 2023-2030					
Indikátory viažu sa ku špecifickému (operatívne) cieľu						
	Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanie	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie
	Počet projektov jednoduchých pozemkových úprav	výstupový	Evidencia OcÚ	0	1	Áno

Zdroj: Project Consult, spol. s r. o., 2025

3.4 Strategický prístup pre dosiahnutie vízie a hlavného cieľa, priorít a systému cieľov PHSR

Rozvojové aktivity obce na nasledovné roky by sa mali orientovať na eliminovanie negatívnych dopadov vonkajšieho prostredia využitím silných stránok obce a využívaním príležitosti z vonkajšieho prostredia (napr. externých zdrojov na rozvojové projekty a pod.). Stratégia je založená na maximalizácii využitia vnútorných zdrojov (ako sú fyzické, nefyzické, alebo organizačné schopnosti, dopyt, jedinečnosť/nahraditeľnosť, vhodnosť, trvácnosť ...), na využití spolupráce (aj s okolitými obcami) a deľby práce medzi partnerov, na zabezpečení udržateľnosti budovaním robustnosti, resp. rozvojom adaptačných schopností a flexibility v dynamicky sa meniacich a ťažko predvídateľných podmienkach, na prioritě uspokojovania dopytu (primárne zo strany občanov obce), či na využití najnovších poznatkov, prístupov a technológií (vrátane nástrojov „smart cities“). Zároveň je však dôležité zachovať určitú mieru flexibility stratégie, aby bola schopná adaptovať sa na neustále sa meniacu realitu.

3.5 Partneri pre implementáciu PHSR a stratégia ich zapojenia

Prehľad partnerov pre implementáciu PHSR obce:

- miestni podnikatelia a investori – spolupráca pri realizácii vybraných nástrojov podľa oblasti;
- spolky, kluby - spolupráca pri realizácii vybraných nástrojov podľa oblasti pôsobnosti;
- orgány verejnej správy – spolupráca a konzultácie pri implementácii vybraných nástrojov;
- občania obce – spolupráca a konzultácie pri implementácii vybraných nástrojov;
- Obec Zbudské Dlhé zastúpená starostom a poslancami – rozhodovací a kontrolný orgán; Obecný úrad – výkonný orgán;
- susedné a partnerské obce – spolupráca pri realizácii vybraných nástrojov podľa oblasti pôsobnosti s presahom územia.

4. Implementačný plán a plán monitorovania

4.1 Nástroje/opatrenia/aktivity na implementáciu stratégie

Tabuľka č.11 Plán implementácie

Špecifický cieľ	Nástroje (opatrenia/aktivity/investície/programy/projekty) na dosiahnutie špecifického cieľa					
Špecifický cieľ 1.1.1 - Environmentálna a infraštruktúra a vodné hospodárstvo	Identifikácia nástroja	Charakteristika	Výstavba splaškovej kanalizácie v dĺžke 1 000 m vrátane prípojk			
	Výstavba kanalizácie	Význam nástroja pre naplnenie cieľa	Kľúčový			
		Kľúčoví partneri a ich úloha	Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., Obec Zbudské Dlhé, verejnosť, miestne prevádzky			
		Čas implementácie nástroja	2026-2030			
		Potreba zdrojov pre implementáciu nástroja	Druh zdroja	Potrebný objem	Možnosti pokrytia potreby	Väzba na programový rozpočet
			Finančný a materiálny	400 000,-	EÚ fondy, dotácie zo ŠR, obecný rozpočet	-
		Podmienenosť efektívnosti využitia daného nástroja	Inštitucionálna	Organizačná/pracovná	Informačná	Implementácia iného nástroja
			-	-	-	-

Špecifický cieľ	Nástroje (opatrenia/aktivity/investície/programy/projekty) na dosiahnutie špecifického cieľa					
Špecifický cieľ 1.1.2 - Zvyšovanie energetickej efektívnosti a OZE	Identifikácia nástroja	Charakteristika	Zníženie energetickej náročnosti objektu obecného úradu a kultúrneho domu			
	Zníženie energetickej náročnosti obecného úradu a kultúrneho domu	Význam nástroja pre naplnenie cieľa	Kľúčový			
		Kľúčoví partneri a ich úloha	Obec Zbudské Dlhé, verejnosť			
		Čas implementácie nástroja	2025-2027			
		Potreba zdrojov pre implementáciu nástroja	Druh zdroja	Potrebný objem	Možnosti pokrytia potreby	Väzba na programový rozpočet
			Finančný a materiálny	980 000,-	EÚ fondy, dotácie zo ŠR, Prešovský samosprávny kraj, obecný rozpočet	-
		Podmienenosť efektívnosti využitia daného nástroja	Inštitucionálna	Organizačná/pracovná	Informačná	Implementácia iného nástroja

			-	-	-	-
--	--	--	---	---	---	---

Špecifický cieľ	Nástroje (opatrenia/aktivity/investície/programy/projekty) na dosiahnutie špecifického cieľa					
Špecifický cieľ 2.1.1 - Miestne komunikácie	Identifikácia nástroja Vybudovanie nových miestnych komunikácií	Charakteristika	Vybudovanie nového chodníka z rómskej osady na severný okraj obce			
		Význam nástroja pre naplnenie cieľa	Kľúčový			
		Kľúčoví partneri a ich úloha	Obec Zbudské Dlhé, Základná škola Zbudské Dlhé, Materská škola Zbudské Dlhé, verejnosť, rodičia detí a deti navštevujúce materskú a základnú školu			
		Čas implementácie nástroja	2026-2030			
		Potreba zdrojov pre implementáciu nástroja	Druh zdroja	Potrebný objem	Možnosti pokrytia potreby	Väzba na programový rozpočet
			Finančný a materiálny	600 000,-	EÚ fondy, dotácie zo ŠR, Prešovský samosprávny kraj, obecný rozpočet	-
		Podmienenosť efektívnosti využitia daného nástroja	Inštitucionálna	Organizačná/pracovná	Informačná	Implementácia iného nástroja
			-	-	-	-

Špecifický cieľ	Nástroje (opatrenia/aktivity/investície/programy/projekty) na dosiahnutie špecifického cieľa					
Špecifický cieľ 2.1.1 - Miestne komunikácie	Identifikácia nástroja Modernizácia a miestnych komunikácií	Charakteristika	Modernizácia miestnej komunikácie v rómskej osade a prístupovej komunikácie vrátane dažďovej kanalizácie			
		Význam nástroja pre naplnenie cieľa	Kľúčový			
		Kľúčoví partneri a ich úloha	Obec Zbudské Dlhé, príslušníci marginalizovanej rómskej komunity			
		Čas implementácie nástroja	2026-2030			
		Potreba zdrojov pre implementáciu nástroja	Druh zdroja	Potrebný objem	Možnosti pokrytia potreby	Väzba na programový rozpočet
			Finančný a materiálny	800 000,-	EÚ fondy, dotácie zo ŠR, Prešovský samosprávny kraj, obecný rozpočet	-
		Podmienenosť efektívnosti využitia daného nástroja	Inštitucionálna	Organizačná/pracovná	Informačná	Implementácia iného nástroja
			-	-	-	-

Špecifický cieľ	Nástroje (opatrenia/aktivity/investície/programy/projekty) na dosiahnutie špecifického cieľa					
Špecifický cieľ 2.1.1 - Miestne komunikácie	Identifikácia nástroja	Charakteristika	Výstavba chodníka pre peších a dažďovej kanalizácie od severného okraja obce po obecný úrad. Pre túto investíciu je spracovaná projektová dokumentácia.			
	Vybudovanie nových miestnych komunikácií	Význam nástroja pre naplnenie cieľa	Kľúčový			
		Kľúčoví partneri a ich úloha	Obec Zbudské Dlhé, prevádzky			
		Čas implementácie nástroja	2026-2027			
		Potreba zdrojov pre implementáciu nástroja	Druh zdroja	Potrebný objem	Možnosti pokrytia potreby	Väzba na programový rozpočet
			Finančný a materiálny	130 000,-	EÚ fondy, dotácie zo ŠR, Prešovský samosprávny kraj, obecný rozpočet	-
		Podmienenosť efektívnosti využitia daného nástroja	Inštitucionálna		Organizačná/pracovná	Informačná
			-		-	-

Špecifický cieľ	Nástroje (opatrenia/aktivity/investície/programy/projekty) na dosiahnutie špecifického cieľa					
Špecifický cieľ 2.1.1 - Miestne komunikácie	Identifikácia nástroja	Charakteristika	Rekonštrukcia miestnej komunikácie od stredu obce po objekt materskej školy. Pre túto investíciu je spracovaná projektová dokumentácia a získané všetky potrebné povolenia, ako aj ukončené verejné obstarávanie.			
	Modernizácia a miestnych komunikácií	Význam nástroja pre naplnenie cieľa	Kľúčový			
		Kľúčoví partneri a ich úloha	Obec Zbudské Dlhé, prevádzky, Materská škola Zbudské Dlhé, rodičia detí a deti navštevujúce materskú školu			
		Čas implementácie nástroja	2025			
		Potreba zdrojov pre implementáciu nástroja	Druh zdroja	Potrebný objem	Možnosti pokrytia potreby	Väzba na programový rozpočet
			Finančný a materiálny	68 000,-	Program rozvoja vidieka SR 2014 - 2022, dotácie zo ŠR, obecný rozpočet	-
		Podmienenosť efektívnosti využitia daného nástroja	Inštitucionálna		Organizačná/pracovná	Informačná
			-		-	-

Špecifický cieľ	Nástroje (opatrenia/aktivity/investície/programy/projekty) na dosiahnutie špecifického cieľa						
Špecifický cieľ 2.1.2 - Cestovný ruch	Identifikácia nástroja	Charakteristika	Obnova a budovanie oddychovo-rekreačných a športových plôch a vytvorenie podmienok pre služby spojené s rekreačno-relaxačnými a športovými aktivitami				
		Význam nástroja pre naplnenie cieľa	Kľúčový				
		Kľúčoví partneri a ich úloha	Obec Zbudské Dlhé, obyvatelia, miestne prevádzky, návštevníci obce, investori v cestovnom ruchu,				
		Čas implementácie nástroja	2026-2030				
		Potreba zdrojov pre implementáciu nástroja	Druh zdroja	Potrebný objem	Možnosti pokrytia potreby	Väzba na programový rozpočet	
			Finančný a materiálny	100 000,-	EÚ fondy, dotácie zo ŠR, Prešovský samosprávny kraj, obecný rozpočet	-	
		Podmienenosť efektívnosti využitia daného nástroja	Inštitucionálna	Organizačná/pracovná	Informačná	Implementácia iného nástroja	
			-	-	-	-	

Špecifický cieľ	Nástroje (opatrenia/aktivity/investície/programy/projekty) na dosiahnutie špecifického cieľa						
Špecifický cieľ 2.1.3 - Územnoplánovacia dokumentácia	Identifikácia nástroja	Charakteristika	Vypracovanie nového územného plánu obce				
		Význam nástroja pre naplnenie cieľa	Kľúčový				
		Kľúčoví partneri a ich úloha	Obec Zbudské Dlhé, obyvatelia, podnikatelia, mimovládne organizácie				
		Čas implementácie nástroja	2026-2028				
		Potreba zdrojov pre implementáciu nástroja	Druh zdroja	Potrebný objem	Možnosti pokrytia potreby	Väzba na programový rozpočet	
			Finančný a materiálny	20 000,-	Dotácie zo ŠR, obecný rozpočet	-	
		Podmienenosť efektívnosti využitia daného nástroja	Inštitucionálna	Organizačná/pracovná	Informačná	Implementácia iného nástroja	
			-	-	-	-	

Špecifický cieľ	Nástroje (opatrenia/aktivity/investície/programy/projekty) na dosiahnutie špecifického cieľa					
Špecifický cieľ 3.1.1 - Sociálne služby	Identifikácia nástroja Skvalitnenie a rozšírenie ponuky sociálnych služieb	Charakteristika	Zlepšenie dostupnosti a rozšírenie ponuky poskytovaných sociálnych služieb (sociálny taxík, opatrovateľská služba, donáška jedál).			
		Význam nástroja pre naplnenie cieľa	Kľúčový			
		Kľúčoví partneri a ich úloha	Obyvateľstvo, mimovládne organizácie			
		Čas implementácie nástroja	2025-2030			
		Potreba zdrojov pre implementáciu nástroja	Druh zdroja	Potrebný objem	Možnosti pokrytia potreby	Väzba na programový rozpočet
			Finančný a materiálny	60 000,-	EÚ fondy, dotácie zo ŠR, Prešovský samosprávny kraj, obecný rozpočet	-
		Podmienenosť efektívnosti využitia daného nástroja	Inštitucionálna	Organizačná/pracovná	Informačná	Implementácia iného nástroja
			-	-	-	-

Špecifický cieľ	Nástroje (opatrenia/aktivity/investície/programy/projekty) na dosiahnutie špecifického cieľa					
Špecifický cieľ 3.1.2 - Výstavba zariadenia sociálnych služieb	Identifikácia nástroja Skvalitnenie a rozšírenie ponuky sociálnych služieb	Charakteristika	Výstavba nového zariadenia sociálnych služieb s kapacitou 30 osôb a denným stacionárom pre seniorov, jedálňou a práčovňou.			
		Význam nástroja pre naplnenie cieľa	Kľúčový			
		Kľúčoví partneri a ich úloha	Obyvateľstvo, mimovládne organizácie			
		Čas implementácie nástroja	2026-2030			
		Potreba zdrojov pre implementáciu nástroja	Druh zdroja	Potrebný objem	Možnosti pokrytia potreby	Väzba na programový rozpočet
			Finančný a materiálny	4 800 000,-	EÚ fondy, dotácie zo ŠR, Prešovský samosprávny kraj, obecný rozpočet	-
		Podmienenosť efektívnosti využitia daného nástroja	Inštitucionálna	Organizačná/pracovná	Informačná	Implementácia iného nástroja
			-	-	-	-

Špecifický cieľ	Nástroje (opatrenia/aktivity/investície/programy/projekty) na dosiahnutie špecifického cieľa					
-----------------	--	--	--	--	--	--

Špecifický cieľ 3.1.3 - Výstavba objektu telocvične	Identifikácia nástroja	Charakteristika	Vybudovanie novostavby telocvične pre potreby 1. až 4. ročníka základnej školy			
	Skvalitnenie a rozšírenie možnosti sekundárneho školstva	Význam nástroja pre naplnenie cieľa	Kľúčový			
		Kľúčoví partneri a ich úloha	Obec Zbudské Dlhé, Základná škola Zbudské Dlhé, Zbudské Dlhé 44, rodičia detí a deti navštevujúce základnú školu			
		Čas implementácie nástroja	2026-2028			
		Potreba zdrojov pre implementáciu nástroja	Druh zdroja	Potrebný objem	Možnosti pokrytia potreby	Väzba na programový rozpočet
			Finančný a materiálny	650 000,-	EÚ fondy, dotácie zo ŠR, Prešovský samosprávny kraj, obecný rozpočet	-
		Podmienenosť efektívnosti využitia daného nástroja	Inštitucionálna		Organizačná/pracovná	Informačná
			-		-	-

Špecifický cieľ	Nástroje (opatrenia/aktivity/investície/programy/projekty) na dosiahnutie špecifického cieľa					
Špecifický cieľ 3.1.4 - Podpora bývania	Identifikácia nástroja	Charakteristika	Posilnenie vybavenia územia technickou infraštruktúrou.			
	Podpora individuálnej bytovej výstavby a výstavby nájomného bývania	Význam nástroja pre naplnenie cieľa	Kľúčový			
		Kľúčoví partneri a ich úloha	Obec Zbudské Dlhé, obyvateľstvo, podnikateľské subjekty, Štátny fond rozvoja bývania			
		Čas implementácie nástroja	2025-2030			
		Potreba zdrojov pre implementáciu nástroja	Druh zdroja	Potrebný objem	Možnosti pokrytia potreby	Väzba na programový rozpočet
			Finančný a materiálny	100 000,-	EÚ fondy, dotácie zo ŠR, Prešovský samosprávny kraj, obecný rozpočet	-
		Podmienenosť efektívnosti využitia daného nástroja	Inštitucionálna		Organizačná/pracovná	Informačná
			-		-	-

Špecifický cieľ	Nástroje (opatrenia/aktivity/investície/programy/projekty) na dosiahnutie špecifického cieľa		
	Identifikácia nástroja	Charakteristika	Vytvorenie Miestnej občianskej a preventívnej služby so 4 zamestnancami

3.1.5 - Vytvorenie Miestnej občianskej a preventívnej služby	Podpora preventívno- informačnýc h programov k zvýšeniu občianskej zodpovedno sti a zlepšeniu občianskeho spolunaživa nia	Význam nástroja pre naplnenie cieľa	Kľúčový				
		Kľúčoví partneri a ich úloha	Obec Zbudské Dlhé, príslušníci MRK				
		Čas implementácie nástroja	2026-2028				
		Potreba zdrojov pre implementáciu nástroja	Druh zdroja	Potrebný objem	Možnosti pokrytia potreby	Väzba na programový rozpočet	
			Finančný a materiáln y	165 000,-	EÚ fondy, dotácie zo ŠR, obecný rozpočet	-	
		Podmienenosť efektívnosti využitia daného nástroja	Inštitucionálna	Organizačná/pr ocesná	Informačná	Implementácia iného nástroja	
			-	-	-	-	

Špecifický cieľ	Nástroje (opatrenia/aktivity/investície/programy/projekty) na dosiahnutie špecifického cieľa						
3.1.6 - Pozemkové úpravy	Identifikácia nástroja	Charakteristika	Vykonanie projektu jednoduchých pozemkových úprav pod osídlením marginalizovanej rómskej komunity				
	Podpora usporiadania právnych vzťahov k pozemkom v obciach s prítomnosťou MRK formou jednoduchých pozemkových úprav	Význam nástroja pre naplnenie cieľa	Kľúčový				
		Kľúčoví partneri a ich úloha	Obec Zbudské Dlhé, príslušníci MRK				
		Čas implementácie nástroja	2025-2028				
		Potreba zdrojov pre implementáciu nástroja	Druh zdroja	Potrebný objem	Možnosti pokrytia potreby	Väzba na programový rozpočet	
			Finančný a materiálny	57 664,-	EÚ fondy, dotácie zo ŠR, obecný rozpočet	-	
	Podmienenosť efektívnosti využitia daného nástroja	Inštitucionálna	Organizačná/pracovná	Informačná	Implementácia iného nástroja		
		-	-	-	-		

Zdroj: Project Consult, 2025

4.2 Podrobný plán implementácie stratégie PHSR

Pri spracovaní časového harmonogramu implementácie stratégie sa určili hlavné fázy realizácie PHSR. Ku každej fáze je definované jej časové ohraničenie, kľúčové nástroje, opatrenia, aktivity pre dosiahnutie cieľov. Určili sa kľúčové míľniky v implementácii t.j. ciele, ktoré umožňujú pokračovať v

realizácii iných cieľov s uvedením zodpovedného partnera. Časový harmonogram nie je konečný, je priebežne aktualizovaný podľa možností obce, nakoľko termín realizácie jednotlivých projektov závisí aj od dostupnosti externých zdrojov a dotačných schém, ktoré sa plánujú využiť na spolufinancovanie plánovaných aktivít.

Tabuľka č.12 Podrobný plán implementácie

Strategický cieľ	Špecifický cieľ	Nástroj	Plánovací rok					
			2025	2026	2027	2028	2029	2030
1.1 Ochrana životného prostredia	1.1.1 Environmentálna infraštruktúra a vodné hospodárstvo	Výstavba kanalizácie						
	1.1.2 Zvyšovanie energetickej efektívnosti a OZE	Zníženie energetickej náročnosti obecného úradu a kultúrneho domu						
	Míľniky	Odkanalizované územie obce	Zodpovedný partner:			Obec Zbudské Dlhé		
		Úspora energie	Zodpovedný partner:			Obec Zbudské Dlhé		

Strategický cieľ	Špecifický cieľ	Nástroj	Plánovací rok					
			2025	2026	2027	2028	2029	2030
2.1 Moderná samospráva a pre všetkých	2.1.1 Miestne komunikácie	Výstavba nových miestnych komunikácií						
		Modernizácia miestnych komunikácií						
		Výstavba nových miestnych komunikácií						
		Modernizácia miestnych komunikácií						
	2.1.2 Cestovný ruch	Výbudovanie oddychovo-rekreačných a športových plôch a vytvorenie podmienok pre služby spojené s rekreačno-relaxačnými a športovými aktivitami						
	2.1.3 Územnoplánovacia dokumentácia	Územný plán obce						
	Míľniky	Výbudované nové chodníky	Zodpovedný partner:			Obec Zbudské Dlhé		
		Zrekonštruovaná miestna komunikácia	Zodpovedný partner:			Obec Zbudské Dlhé		
		Výbudované nové chodníky	Zodpovedný partner:			Obec Zbudské Dlhé		
		Výbudovaná dažďová kanalizácia	Zodpovedný partner:			Obec Zbudské Dlhé		

		Zrekonštruovaná miestna komunikácia	Zodpovedný partner:	Obec Zbudské Dlhé
		Obnovené/vybudované oddychovo-rekreačné plochy	Zodpovedný partner:	Obec Zbudské Dlhé
		Zavedené nové rekreačno-relaxačné aktivity	Zodpovedný partner:	Obec Zbudské Dlhé
		Schválený územný plán obce	Zodpovedný partner:	Obec Zbudské Dlhé

Strategický cieľ	Špecifický cieľ	Nástroj	Plánovací rok					
			2025	2026	2027	2028	2029	2030
3.1 Sociálna a inkluzívna obec	3.1.1 Sociálna starostlivosť	Skvalitnenie a rozšírenie ponuky sociálnych služieb						
	3.1.2 - Výstavba zariadenia sociálnych služieb	Skvalitnenie a rozšírenie ponuky sociálnych služieb						
	3.1.3 - Výstavba objektu telocvične	Skvalitnenie a rozšírenie možnosti sekundárneho školstva						
	3.1.4 Podpora bývania	Podpora individuálnej bytovej výstavby a výstavby nájomného bývania						
	3.1.5 - Vytvorenie Miestnej občianskej a preventívnej služby	Podpora preventívno-informačných programov k zvýšeniu občianskej zodpovednosti a zlepšeniu občianskeho spolunažívania						
	3.1.6 – Pozemkové úpravy	Podpora usporiadania právnych vzťahov k pozemkom v obciach s prítomnosťou MRK formou jednoduchých pozemkových úprav						
	Míľniky	Zavedené nové druhy sociálnych služieb	Zodpovedný partner:			Obec Zbudské Dlhé		
		Vybudované zariadenie sociálnych služieb	Zodpovedný partner:			Obec Zbudské Dlhé		
		Vybudovaná nová telocvičňa	Zodpovedný partner:			Obec Zbudské Dlhé, Základná škola Zbudské Dlhé		
		Vybudované nové domy/byty v obci	Zodpovedný partner:			Obec Zbudské Dlhé		
		Zriadená miestna a preventívna služba	Zodpovedný partner:			Obec Zbudské Dlhé		
		Vykonaný projekt jednoduchých pozemkových úprav	Zodpovedný partner:			Obec Zbudské Dlhé		

Zdroj: Project Consult, 2025

4.3 Systém monitorovania plnenia priorít a cieľov stratégie

Cieľom monitorovania a hodnotenia napĺňania PHSR je zabezpečiť plynulé napĺňanie stanovených cieľov v jednotlivých prioritách. Zodpovednosť za monitorovanie hodnôt, vyhodnocovanie

indikátorov, míľnikov, ako aj za spracovanie správ o výsledkoch monitoringu nesie projektový manažér, ktorý ich bude spracovávať na základe spolupráce s poverenými zamestnancami obecného úradu, volenými predstaviteľmi a v súčinnosti so socio-ekonomickými partnermi, ktorí sú zapojení do procesu implementácie PHSR. Vstupnými údajmi pre monitorovacie správy budú najmä evidencie vedené Obecným úradom, rozpočet obce a ukazovatele sledované v jednotlivých implementovaných projektoch, pokiaľ si to ich realizácia vyžaduje. Monitorovanie sa bude realizovať raz ročne a bude mať podobu taxatívneho vymedzenia realizovaných aktivít v kombinácii s vyhodnotením stanovených indikátorov a míľnikov. Monitorovacie správy budú predkladané obecnému zastupiteľstvu a jeho komisiám podľa príslušnosti jednotlivých napĺňaných priorít v rámci PHSR, ktoré sú kompetentnými orgánmi správy oponovať, hodnotiť a prijímať na základe nich ďalšie rozhodnutia.

Tabuľka č.13 Systém monitorovania

Názov indikátora/ míľnika/ ukazovateľa efektívnosti	Spôsob monitorovania	Časové body monitorovania	Územná podrobnosť monitorovania	Zodpovednosť za monitoring
Odkanalizované územie obce	evidencia obecného úradu	1 x ročne	obec	Obec Zbudské Dlhé
Úspora energie	evidencia obecného úradu	1 x ročne	obec	Obec Zbudské Dlhé
Vybudované nové chodníky	evidencia obecného úradu	1 x ročne	obec	Obec Zbudské Dlhé
Zrekonštruovaná miestna komunikácia	evidencia obecného úradu	1 x ročne	obec	Obec Zbudské Dlhé
Vybudované nové chodníky	evidencia obecného úradu	1 x ročne	obec	Obec Zbudské Dlhé
Vybudovaná dažďová kanalizácia	evidencia obecného úradu	1 x ročne	obec	Obec Zbudské Dlhé
Zrekonštruovaná miestna komunikácia	evidencia obecného úradu	1 x ročne	obec	Obec Zbudské Dlhé
Obnovené/vybudované oddychovo-rekreačné plochy	evidencia obecného úradu	1 x ročne	obec	Obec Zbudské Dlhé
Zavedené nové rekreačno-relaxačné aktivity	evidencia obecného úradu	1 x ročne	obec	Obec Zbudské Dlhé
Schválený územný plán obce	evidencia obecného úradu	1 x ročne	obec	Obec Zbudské Dlhé
Zavedené nové druhy sociálnych služieb	evidencia obecného úradu	1 x ročne	obec	Obec Zbudské Dlhé
Vybudované zariadenie sociálnych služieb	evidencia obecného úradu	1 x ročne	obec	Obec Zbudské Dlhé
Vybudovaná nová telocvičňa	evidencia obecného úradu	1 x ročne	obec	Obec Zbudské Dlhé
Vybudované nové domy/byty v obci	evidencia obecného úradu	1 x ročne	obec	Obec Zbudské Dlhé
Zriadená miestna a preventívna služba	evidencia obecného úradu	1 x ročne	obec	Obec Zbudské Dlhé
Vykonaný projekt jednoduchých pozemkových úprav	evidencia obecného úradu	1 x ročne	obec	Obec Zbudské Dlhé

Zdroj: Project Consult, 2025

5. Plán využitia zdrojov vrátane finančného plánu

5.1 Plán využitia zdrojov vrátane finančného plánu implementácie stratégie

Nasledujúca tabuľka prezentuje plán využitia finančných zdrojov v podobe finančného plánu implementácie stratégie pre obdobie 2025-2027 a výhľad obsahujúci rozdelenie všetkých zdrojov na programovacie obdobie a jednotlivé implementačné nástroje.

Tabuľka č.14 Plán využitia zdrojov

Identifikátor	Strategický cieľ (označenie a názov)	Rok v EUR			Spolu 2025 – 2030 v EUR	Program/podprogram rozpočtu
		2025	2026	2027		
Špecifický cieľ (označenie)						
1.1.1 Environmentálna infraštruktúra a vodné hospodárstvo	Výstavba kanalizácie	0	20 000	50 000	400 000	
1.1.2 Zvyšovanie energetickej efektívnosti a OZE	Zníženie energetickej náročnosti obecného úradu a kultúrneho domu	30 000	200 000	750 000	980 000	
2.1.1 Miestne komunikácie	Výstavba nových miestnych komunikácií	0	10 000	50 000	600 000	
	Modernizácia miestnych komunikácií	0	20 000	80 000	800 000	
	Výstavba nových miestnych komunikácií	0	50 000	80 000	130 000	
	Modernizácia miestnych komunikácií	68 000	0	0	68 000	
2.1.2 Cestovný ruch	Vybudovanie oddychovo-rekreačných a športových plôch a vytvorenie podmienok pre služby spojené s rekreačno-relaxačnými a športovými aktivitami	0	20 000	20 000	100 000	
2.1.3 Územnoplánovacia dokumentácia	Územný plán obce	0	10 000	10 000	20 000	
3.1.1 Sociálna starostlivosť	Skvalitnenie a rozšírenie ponuky sociálnych služieb	10 000	10 000	10 000	60 000	
3.1.2 - Výstavba zariadenia sociálnych služieb	Skvalitnenie a rozšírenie ponuky sociálnych služieb	0	5 000	30 000	4 800 000	
3.1.3 - Výstavba objektu telocvične	Skvalitnenie a rozšírenie možnosti sekundárneho školsťva	0	20 000	180 000	650 000	
3.1.4 Podpora bývania	Podpora individuálnej bytovej výstavby a výstavby nájomného bývania	10 000	20 000	20 000	100 000	
3.1.5 - Vytvorenie Miestnej občianskej a preventívnej služby	Podpora preventívno- informačných programov k zvýšeniu občianskej zodpovednosti a zlepšeniu občianskeho spolunažívania	0	25 000	75 000	165 000	
3.1.6 – Pozemkové úpravy	Podpora usporiadania právných vzťahov k pozemkom v obciach s prítomnosťou MRK formou jednoduchých pozemkových úprav	9 610	19 220	19 220	57 664	

Zdroj: Project Consult, 2025

5.2 Možné externé zdroje na financovanie plánovaných aktivít / investícií obce

Vzhľadom na veľkosť obce, mnohé plánované investície sú uskutočniteľné iba za podpory z externých zdrojov. Na Slovensku, už dlhodobo, eurofondy sú kľúčovým zdrojom grantov a dotácií pre samosprávu. Pre obec Zbudské Dlhé sa javia ako najdostupnejšími externými zdrojmi tieto programy:

Program Slovensko 2021 - 2027

V programovom období 2021 - 2027 je v Programe Slovensko alokovaných celkovo 12 593 734 933 €. Na rozvoj regiónov je alokovaných celkovo 2 127 703 635 €, z toho na IUS 8 krajov 1 207 987 567 € a na všetkých 18 UMR 919 716 068 €.

Program Slovensko bude do roku 2030 podporovať formou dotácií z EÚ fondov oblasti ako sú výskum, vývoj, inovácie, vzdelávanie, životné prostredie a energetická efektívnosť, budovanie dopravnej infraštruktúry, sociálne služby a zdravotníctvo, zamestnanosť a mnoho iných tém. Najväčšia suma peňazí z Programu Slovensko (viac ako 4 miliardy eur) je určená na podporu zelenšieho Slovenska. Pôjde napríklad o projekty na inštaláciu zariadení využívajúcich obnoviteľné zdroje energie (OZE), ochrany ovzdušia či energetickej efektívnosti budov. Značná časť dotácií bude zameraná aj na podporu inovácií, výskumu a digitálnych zručností.

Priority Programu Slovensko na roky 2021 -2027:

Konkurencieschopnejšie a inteligentnejšie Slovensko s alokáciou 1,9 mld. EUR a prioritami podpora inovácií a výskumu, rozvoj digitálnych zručností a infraštruktúry a podpora podnikania a rastu malých a stredných podnikov.

Sociálnejšie a inkluzívnejšie Slovensko s alokáciou 3,3 mld. EUR a prioritami zníženie chudoby a sociálneho vylúčenia, podpora zamestnanosti a vzdelávania a zlepšenie prístupu k sociálnym službám.

Zelenšie Slovensko s alokáciou 4,2 mld. EUR a prioritami podpora adaptácie na zmenu klímy, podpora udržateľného rozvoja a ochrany životného prostredia a podpora energetickej efektívnosti a obnoviteľných zdrojov energie.

Prepojenejšie Slovensko s alokáciou 2 mld. EUR a prioritami rozvoj dopravnej infraštruktúry, podpora digitalizácie verejnej správy a zlepšenie dostupnosti služieb pre občanov.

Európa bližšie k občanom s alokáciou 400 mil. EUR a prioritami podpora aktívneho občianstva a participatívnej demokracie, podpora kultúry a kreatívneho priemyslu a podpora medzikultúrneho dialógu.

Špecifickým cieľom v novom programovom období je Fond spravodlivej transformácie (alokácia 441 mil. EUR), ktorý pomôže riešiť sociálne, hospodárske a environmentálne dôsledky regiónom, ktorých sa týka prechod na uhlíkovú neutralitu. Z balíka môžu čerpať región horná Nitra, Košický a Banskobystrický kraj.

Jednotlivé výzvy budú zverejňované tu: <https://eurofondy.gov.sk/vyzvy/>

Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky

Plán obnovy a odolnosti SR stanovuje ucelený balík reforiem a investícií, ktoré sa realizujú do roku 2026. Priority plánu obnovy zohľadňujú kľúčové problémy ekonomiky a najdôležitejšie spoločenské výzvy. Boli vybraté na základe porovnania výsledkov krajiny oproti priemeru EÚ ako aj na základe spoločných európskych priorít.

Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky je preto rozdelený do piatich základných oblastí:

- lepšie vzdelanie pre každého
- konkurencieschopné a inovatívne Slovensko
- zelené Slovensko
- zdravý život pre každého
- efektívny štát a digitalizácia

Alokácie sú nasledovné: Kvalitné vzdelávanie 892 mil.€; Veda, výskum, inovácie 739 mil.€; Efektívna verejná správa a digitalizácia 1 110 mil.€; Lepšie zdravie 1 533 mil.€; a Zelená ekonomika 2 301 mil.€

Jednotlivé výzvy budú zverejňované tu: <https://www.planobnovy.sk/realizacia/vyzvy/>

Strategický plán Spoločnej poľnohospodárskej politiky 2023-2027

Obec ako aj subjekty aktívne v poľnohospodárske a lesníctve v obci majú možnosť využiť podporu v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ. Alokácie pre Slovensko sú nasledovné:

- I. pilier - priame platby / hektárové podpory: 2,04 miliardy €
- II. pilier – Program rozvoja vidieka SR 2023 - 2027 Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EAFRD): 2,05 miliardy € a spolufinancovanie SR (37%)

Jednotlivé výzvy budú zverejňované tu: <https://www.mpsr.sk/sk/podpory-vyzvy/257>

Interreg Poľsko – Slovensko 2021 – 2027

Program podporuje štyri najdôležitejšie témy pre spoluprácu:

- životné prostredie a prispôsobenie zmene klímy,
- kultúrne a prírodné dedičstvo, udržateľný cestovný ruch,
- cezhraničná mobilita,
- spolupráca medzi inštitúciami a obyvateľmi pohraničia.

Finančné rozpočtové prostriedky podľa fondu a národného spolufinancovania sú v objeme 161 608 079,00 €

Jednotlivé výzvy budú zverejňované tu: <https://sk.plsk.eu/vyzvy1>

Okrem eurofondov sú určité možnosti financovania projektov obce zo zdrojov štátneho rozpočtu a fondov spravovaných rôznymi ministerstvami. Medzi najrelevantnejšie pre obec sa črtajú:

Environmentálny fond

Podporované oblasti a aktivity:

- A: Ovzdušie A.1 - Podpora výroby tepla, teplej vody a elektrickej energie prostredníctvom využívania obnoviteľných a nízko-emisných zdrojov
A.2 - Podpora projektov zameraných na zlepšenie kvality ovzdušia prostredníctvom budovania zelenej infraštruktúry v urbanizovanej krajine

B: Ochrana a využívanie vôd

Činnosť BV1 – Budovanie systému verejných vodovodov

Činnosť BK1 – Čistiareň odpadových vôd – budovanie, rozšírenie, rekonštrukcia alebo intenzifikácia

Činnosť BK2 – Stoková sieť – budovanie, rozšírenie alebo rekonštrukcia

Činnosť BK3 – Budovanie verejných kanalizácií

Činnosť BKV – Realizácia vodovodu a kanalizácie v jednej ryhe

Činnosť BVO – Realizácia vodozádržných opatrení v krajine

C: Rozvoj odpadového a obehového hospodárstva

C1: Triedený zber komunálneho odpadu

C2: Predchádzanie vzniku biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov a zhodnocovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov

C3: Zavedenie a zlepšovanie triedeného zberu v obciach, vybudovanie zberných dvorov, priestoru na prípravu na opätovné použitie a centier na opätovné použitie

C4: Triedený zber komunálneho odpadu

C5: Predchádzanie vzniku biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov a zhodnocovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov

C6: Zavedenie a zlepšovanie triedeného zberu v obciach, vybudovanie zberných dvorov, priestoru na prípravu na opätovné použitie a centier na opätovné použitie

D: Ochrana prírody, biodiverzity a krajiny

D2: Ochrana prirodzeného druhového zloženia ekosystémov

D3: Realizácia schválených dokumentov starostlivosti

D5: Realizácia opatrení na dosiahnutie alebo udržiavanie priaznivého stavu chránených druhov a biotopov

D7: Realizácia preventívnych opatrení proti vzniku škôd spôsobených

medveďom hnedým

E: Environmentálna výchova, vzdelávanie a propagácia

E1: Budovanie priestorových kapacít

E2: Realizácia výchovno-vzdelávacích a osvetových aktivít

F: Prieskum, výskum a vývoj zameraný na zisťovanie a zlepšenie stavu životného prostredia

L: Zvyšovanie energetickej účinnosti existujúcich budov s dôrazom na ochranu ovzdušia

L1: Zvyšovanie energetickej účinnosti existujúcich verejných budov

L2: Podpora výroby tepla, teplej vody a elektrickej energie prostredníctvom využívania obnoviteľných a nízkoemisných zdrojov

L3: Výstavba zariadení na využitie slnečnej energie na výrobu elektriny

Program obnovy dediny

POD1: Kvalita životného prostredia na vidieku

POD2: Zelená infraštruktúra a starostlivosť o krajinu

POD3: Environmentálna výchova, vzdelávanie a osвета

Program ochrany prírody (POP)

POP1: Praktická starostlivosť a manažment osobitne chránených častí prírody a krajiny

POP2: Podpora infraštruktúry ochrany prírody a udržateľných foriem turizmu

POP3: Výchova a informovanosť k ochrane prírody

Jednotlivé výzvy budú zverejňované tu: <https://envirofond.sk/>

Dotácie z Ministerstva kultúry SR:

- Obnovme si svoj dom (účel: obnova, ochrana a rozvoj kultúrneho dedičstva v oblasti pamiatkového fondu)
- Kultúra znevýhodnených skupín (účel: podpora kultúry osôb so zdravotným postihnutím alebo inak znevýhodnených skupín obyvateľstva)
- Podpora a rozvoj mediálnej výchovy vrátane boja proti dezinformáciám
- Odstraňovanie následkov mimoriadnych udalostí alebo znižovanie negatívnych vplyvov krízovej situácie na oblasť kultúry

Jednotlivé výzvy budú zverejňované tu: <https://ds.culture.gov.sk>

Dotácie Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR

- Predchádzanie sociálneho vylúčenia
- Podpora infraštruktúry pre pohybové a voľnočasové aktivity
- Podpora rozvoja telesnej kultúry, športu a turistiky pre deti a mládež

Jednotlivé výzvy budú zverejňované tu: <https://mirri.gov.sk/sekcie/regionalny-rozvoj-2/dotacie/>

6. Riziká implementácie a ich prevencia

6.1 Identifikácia rizík implementácie PHSR a opatrenia na zníženie rizík

Nasledujúca tabuľka prezentuje plán manažmentu rizík a prehľad opatrení na ich minimalizáciu, resp. minimalizáciu ich dopadov.

Tabuľka č.15 Riziká implementácie

Popis rizika	Väzba rizika na cieľ resp. nástroj implementácie PHSR	Zhodnotenie významnosti rizika	Opatrenie na zníženie rizika	Spôsob monitorovania rizika	Zodpovednosť za monitorovanie a realizáciu opatrenia
Riziko nedostatku vlastných zdrojov pre dofinancovanie projektov	Všetky ciele a nástroje	Významné	Dôsledné a zodpovedné rozpočtovanie, hospodárnosť fungovania samosprávy, manažment zadĺženosti	Sledovanie hospodárskeho vývoja, priebežné sledovanie a monitorovanie plnenia rozpočtu	Obecný úrad, starosta
Riziko nezískania dofinancovania z externých zdrojov	Všetky ciele a nástroje	Významné	Dôsledné sledovanie aktuálnych výziev na predkladanie žiadostí o NFP, Spolupráca s konzultačnými firmami a rozvojovými agentúrami, kvalitná príprava projektov	Monitorovanie počtu predložených žiadostí o NFP, monitorovanie schválených a neschválených žiadostí o poskytnutie NFP	Obecný úrad, starosta obce
Riziko neochoty spolupracovať kľúčových socioekonomických partnerov	Všetky ciele a nástroje	Stredné	Včasné implementovanie nástrojov v rámci príslušných špecifických cieľov	Počet zapojených aktérov do realizácie rozvojových aktivít. Počet realizovaných rozvojových projektov zo súkromných zdrojov.	Obecný úrad, starosta
Riziko nezájmu obyvateľov o pripravované aktivity a poskytované služby	Všetky ciele a nástroje	Stredné	Včasné implementovanie nástrojov v rámci príslušných špecifických cieľov	Periodicky sa opakujúce ankety a prieskumy medzi obyvateľmi mesta. Vytvorenie plánu participácie obyvateľov na rozvojových aktivitách.	Obecný úrad, starosta
Riziko nezájmu o rozvoj podnikateľských aktivít v oblasti cestovného ruchu	Špecifický cieľ 2.1.2	Stredné	Včasné implementovanie nástrojov v rámci príslušných špecifických cieľov	Počet nových podnikateľských aktivít v oblasti cestovného ruchu	Obecný úrad, starosta obce
Riziko nevybudovania nového vodovodu z dôvodu nezájmu občanov	Špecifický cieľ 1.1.1	Vysoké	Aktívna komunikácia s občanmi a so spoločnosťou	Dotazníky a smart nástroje pre komunikáciu s obyvateľmi	Obecný úrad, starosta obce
Riziko nevybudovania kanalizácie a ČOV z dôvodu nezájmu občanov o pripojenie	Špecifický cieľ 1.12	Nízke	Aktívna komunikácia so spoločnosťou	Dotazníky a smart nástroje pre komunikáciu s obyvateľmi	Obecný úrad, starosta obce
Riziko nedostatočného reflektovania potrieb územia v rámci výziev OP Slovensko 2021-2027	Všetky ciele a nástroje	Stredné	Aktívne vyhľadávanie informácií o príprave a realizácii OP Slovensko.	Sledovanie zverejňovaných výziev	Projektový manažér

Zdroj: Project Consult, 2025

7. Riadenie implementácie

7.1 Základná riadiaca štruktúra implementácie stratégie

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Zbudské Dlhé na roky 2025-2030 je živým dokumentom. Jeho realizácia bude dôsledne sledovaná a monitorovaná. Jednotlivé opatrenia a úlohy budú realizované obcou, organizáciami zriadenými a založenými obcou, zaangažovanými aktérmi aktívnymi v obci resp. v spolupráci s ďalšími organizáciami a inštitúciami.

Tabuľka č.16 Riadiaca štruktúra

Názov štruktúry kontroly implementácie PHSR	Úlohy a kompetencie v rámci implementácie PHSR		
Zastupiteľstvo	Schvaľuje PHSR, hodnotí monitoring, prehodnocuje a aktualizuje PHSR		
Komisie OcZ	Hodnotia plnenie plánovaných aktivít v rámci jednotlivých priorít PHSR. Navrhujú doplnenia PHSR v procese jeho aktualizácie podľa príslušných oblastí, ktorým sú venované		
Kontrolór obce	Kontroluje plnenie cieľov. Kontroluje súlad implementácie PHSR s rozpočtom.		
Názov štruktúry riadenia implementácie PHSR	Členovia a ich funkcie	Popis kompetencií štruktúry implementácie pri implementácii PHSR	Popis princípov práce štruktúry implementácie, organizácie práce a rozhodovacích procesov
Riadiaci výbor	Bohuslav Kopej Mgr. Anna Dadejová Emil Brundza Július Danko Milan Dráb	Rozhoduje, presadzuje, zadáva úlohy, zabezpečuje všeobecnú podporu realizácie stratégie	Zasadá minimálne 1 krát štvrtročne. Intervenuje pri realizácii a rieši vznikajúce problémy
Gestor (starosta)	František Kopej	Koordinuje všetky zložky zodpovedné za implementáciu PHSR	Stojí na čele riadiaceho výboru, zvoláva a vedie jeho zasadnutie. Najvyšší reprezentant realizácie PHSR (aj vo vzťahu k obci, aj navonok vo vzťahu k nadriadeným orgánom)
Názov výkonnej štruktúry v procese implementácie PHSR	Členovia a ich funkcie	Popis kompetencií štruktúry implementácie pri implementácii PHSR	Popis princípov práce štruktúry implementácie, organizácie práce a rozhodovacích procesov
Koordinátor tvorby stratégie	Ing. Rastislav Mochnacký	Na základe aktuálnej metodiky a platnej legislatívy koordinuje proces tvorby dokumentu PHSR a spracováva dokument	Usmerňuje a koordinuje činnosti, aby proces aj výstup boli v súlade s aktuálnou metodikou a platnou legislatívou
Tím pre koordináciu implementácie	starosta, zamestnanci OcÚ	Podieľajú sa na realizácii jednotlivých nástrojov a monitoringu PHSR. Spracujú hodnotiacu správu. Poskytujú technickú a administratívnu podporu procesom	Podporná štruktúra pre ostatné štruktúry v procese prípravy a realizácie PHSR. Dodáva informácie pre potreby implementácie a hodnotenia PHSR
Tím logistickej podpory	zamestnanci OcÚ	Podieľajú sa na realizácii nástrojov a opatrení v PHSR, na zbere dát potrebných pre monitoring plnenia PHSR. Poskytujú technickú a administratívnu podporu.	Podporná štruktúra pri tvorbe a realizácii PHSR. Zodpovedá za zber dát potrebných pre monitorovanie a vyhodnotenie plnenia PHSR.

Zdroj: Project Consult, 2025

7.2 Systém hodnotenia plnenia priorít a cieľov stratégie

Monitorovanie plnenia programu bude stálym a dlhodobým procesom zameraným na sledovanie kvalitatívnych a kvantitatívnych zmien pomocou vybraných ukazovateľov, cieľom ktorého bude získavanie informácií o skutočnom plnení opatrení. Na základe výstupov monitorovania a

hodnotenia je potrebné následne uskutočniť aktualizáciu strategických cieľov, špecifických cieľov a nástrojov pod.

Proces monitorovania programu sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania programu až do ukončenia jeho platnosti a to až na úrovni projektov. Základným prvkom monitorovania je projekt a na úrovni programu sa pripravuje súhrnná monitorovacia správa. Vstupnými údajmi pre monitorovanie sú údaje z plánovaných a dosiahnutých ukazovateľov výstupu, výsledku a dopadu jednotlivých projektov. Výstupom monitorovania je monitorovacia správa schválená obecným zastupiteľstvom.

Za prípravu monitorovacej správy za projekt je zodpovedný projektový manažér. Výsledky monitorovania sú podkladom pre hodnotenie vykonávané na úrovni programu. Monitorovanie plnenia programu bude stálym procesom zameraným na sledovanie zmien prostredníctvom navrhnutých ukazovateľov, ktoré sa vzťahujú na jednotlivé projekty, ukazujú stav implementácie výstupov, výsledkov a dopadov a poukazujú na dosiahnutý vývoj vo vzťahu k akčnému plánu a súvisiacim financiam. Cieľom monitorovania je získavanie informácií o skutočnom plnení opatrení na zmenu negatívneho vývoja, spôsobu realizácie, definovanie a prijatie korekčných opatrení.

Samospráva jedenkrát ročne získa a spracuje pripomienky partnerov, úradu, poslancov a verejnosti, do leta v čase začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok. V pláne komunikácie je táto činnosť naplánovaná do termínu príslušného roku, kedy bude predložené hodnotenie programu za predchádzajúci rok, jeho prípadná aktualizácia, hodnotenie ukazovateľov vrátane korekcií v rámci pravidelného každoročného hodnotenia. V prípade nutnosti korekcií mimo rámec pravidelného každoročného hodnotenia programu budú na základe podnetu starostu či poslancov obecného zastupiteľstva, komisie obecného zastupiteľstva navrhovať a odporúčať opatrenia pre odstránenie nedostatkov a nezrovnalostí.

V súvislosti s uvedeným postupom sa bude proces hodnotenia vykonávať na úrovni programu systematicky. Takisto aj priebežne počas celého trvania programu až po predloženie správy z hodnotenia programu. Proces hodnotenia sa vykonáva len na operatívnej úrovni. Operatívne hodnotenie sa zakladá na každoročnom hodnotení v zmysle platnej legislatívy o podpore regionálneho rozvoja každoročne hodnotiacou správou. Výstupom hodnotenia je hodnotiaca správa za príslušný rok, ktorá hodnotí pokrok k dosiahnutiu stanovených cieľov jednotlivých prioritných oblastí. Vstupnými údajmi pre prípravu tejto správy sú výsledky monitorovania jednotlivých projektov realizovaných v rámci programu. Hodnotiace a monitorovacie správy programu sú podkladom pre rozhodnutia orgánov pri riadení realizácie programu.

8. Odporúčania a požiadavky vyplývajúce zo spracovania PHSR

8.1 Odporúčania a požiadavky vyplývajúce zo spracovania PHSR

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Zbudské Dlhé na roky 2025-2030 je na najnižšom stupni verejnej správy, nevyplývajú z neho žiadne odporúčania na nižšie úrovne strategického riadenia.

Odporúčania a požiadavky vyplývajúce zo spracovania PHSR pre nadradené úrovne riadenia rozvoja sú nasledovné:

- dotačnou politikou štátu podporiť dobudovanie základnej infraštruktúry na ochranu životného prostredia a zdravia obyvateľov,
- znížiť administratívnu a časovú náročnosť pre získanie financií z dotačných schém.

Obecný úrad Zbudské Dlhé – zamestnanci úradu sa budú podieľať sa realizácií nástrojov a opatrení v PHSR, na zbere dát potrebných pre monitoring a hodnotenie plnenia PHSR. Poskytnú technickú a administratívnu podporu.

- miestni podnikatelia a investori – budú realizovať samostatne aktivity v rámci vybraných nástrojov PHSR podľa oblasti pôsobnosti. Poskytnú súčinnosť a budú sa spolupodieľať na realizácii vybraných nástrojov PHSR podľa oblasti pôsobnosti. Poskytnú podnety pre aktualizáciu PHSR a potrebné dáta pri monitoringu a hodnotení plnenia PHSR.

- mimovládne organizácie pôsobiace v regióne budú konzultačný a poradný orgán pri implementácii nástrojov PHSR a budú predkladať pripomienky a návrhy k realizácii nástrojov PHSR počas jeho implementácie.

- aktívni občania – budú konzultačný a poradný orgán pri implementácii nástrojov PHSR a budú predkladať pripomienky a návrhy k realizácii nástrojov PHSR počas jeho implementácie.

- rozvojové a konzultačné agentúry – budú informovať o možnostiach získavania nenávratných finančných príspevkoch a budú aktívne spolupracovať pri spracovaní žiadostí o nenávratné finančné príspevky.

- orgány verejnej správy budú spolupracovať a poskytovať konzultácie pri implementácii vybraných nástrojov.

- susedné obce a mestá budú spolupracovať a spolupodieľať sa na realizácii vybraných nástrojov PHSR podľa oblasti pôsobnosti s presahom územia.

9. Využitie literárne zdroje

- zákon 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení
- zákon 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy
- zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja
- Sčítanie obyvateľov, domov a bytov (2021)
- Metodika tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja (2020)
- Agenda 2030
- Partnerská dohoda na roky 2021 – 2027
- Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030
- Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2021 – 2030
- Komunitný plán sociálnych služieb obce Zbudské Dlhé 2023-2030

Internetové zdroje:

www.zbudskedlhe.sk

www.statistics.sk

www.upsvar.sk